

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

გაზეთი 24 საათი

პარასკევი, 4 ივნისი, 2004 წელი. №131 (680)

ფასი 50 თეთრი

აქრონოია

განსაკუთრებული შემთხვევა ქართული მთავრობების ისტორიაში

გუშინ ეკონომიკის ახალ მინისტრს პირველი სამუშაო დღე უკონდა. მინისტრი კახა ბენდუქიძე ამკარად განსაკუთრებული შემთხვევა ქართული მთავრობების ისტორიაში. მისგან უახლოეს პერიოდში ახალ იდეებსა და ნოვაციურ მიდგომებს ელოდებიან

A4

უცხოეთი

ღამურა კვლავ ძლიერი და საშიშია

სამხედრო დაზვერვას რუსეთში დიდი ხნის ისტორია აქვს. პირველი სამხედრო სადაზვერვო სამსახური ალექსანდრე პირველმა 1812 წელს დააარსა.

A5

საზოგადოება

ქმარა ბაზრობა - პარკები გაბვიძნა

ელთავს ბაზრობის მოპირდაპირე მხარეს, სამხედრო ნაწილის ყოფილი ტერიტორიის მეზობლად მცხოვრებნი გუშინ დილიდან თბილისის მერის გამოჩენას მოუთმენლად ელოდნენ. მოსახლეობას რამდენიმე საათიანი ლოდინი და "ზურა, ზურა"-ს ძახილი დაუფასდა.

A6

სამართალი

პროკურატურა იძნება ისეთი, როგორც ნებას ხელისუფლებას აქვს

რა ხდება გენერალური პროკურატურის კედლებს მიღმა და რა ცვლილებები მიმდინარეობს სისტემაში?

A7

გოგონის სტუდია

მოსამართლე დაბალი დოზა არ არის

B1

აზიზი

თბილისი	23	☁
ქუთაისი	26	☁
ბათუმი	21	☁
სოხუმი	23	☁
ფოთი	24	☁
თალავი	21	☁
ჯუბჯუბი	26	☁
გორი	22	☁
ახმეტა	22	☁
ჟიბათურა	24	☁

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კარგი ღირებულება მთავრობაში

აშშ დოლარი	1.9200
ევრო	2.3410
გირვანა	3.5144
რუბლი	0.0660

ცხინვალის შეზღოვებული და ფაქტო ხელისუფლება

სოფიკო ოხანაშვილი

გორი-ცხინვალის სარკინიგზო მაგისტრალის აღდგენითი სამუშაოები გუშინ სოფელ ნიქოზიდან დაიწყო. სამუშაოების დაწყებას, "საქართველოს რკინიგზის" დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის დავით ონორიძის განცხადებით, კონკრეტულ ზონაში სპეციალურად ჩასული შრე-შრე მინისტრი ზურაბ ჟვანია, თავდაცვის მინისტრი გელა ბუაჩიშვილი და სხვა ოფიციალური პირები ესწრებოდნენ. თავდაპირველად განწყობა ოპტიმისტური იყო და, დაახლოებით, ასე უნდა იქნებოდა: "თბილისი-ცხინვალის სარკინიგზო მიმოსვლა რამდენიმე დღეში აღდგება". თუმცა, მოგვიანებით, ცხინვალის მისადგომებთან შეიარაღებული პირები გამოჩნდნენ. გუშინ ცხინვალის მისადგომებთან მოულოდნელად ასე ვითარდებოდა.

ბაზრძალაბა A3 ბაზრძალა

უზრავლესობამ ზურაბ სოსელიას კანდიდატურა დანიშნა

პარლამენტის თავმჯდომარე უკან არ იხევს

თამარ ასათიანი

საპარლამენტო უმრავლესობა კონტროლის პალატის თავმჯდომარის პოსტზე ფინანსთა მინისტრის მოადგილის ზურაბ სოსელიას დანიშვნის წინააღმდეგია. გუშინ, უმრავლესობის დახურულ სხდომაზე, პრეტენზიები ისმოდა არა მხოლოდ კანდიდატის, არამედ თავად პარლამენტის თავმჯდომარის ნინო ბურჯანაძის მისამართითაც, რომელმაც, როგორც დეპუტატები აცხადებენ, კანდიდატურა ისე დაასახელა, რომ უმრავლესობისათვის რჩევაც კი არ უეტიხვას.

"24 საათთან" საუბარში რამდენიმე პარლამენტარი იმასაც აცხადებდა, რომ პარლამენტის თავმჯდომარე საკუთარი პოლიტიკური თამაშის ნაშთად სცადა, რადგან მისი პოზიციები ამ ბოლო დროს ამკარად შესუსტებული იყო. მეორე მხრივ, ნინო ბურჯანაძეს სრული უფლება უკონდა, საკუთარი კანდიდატურა უმრავლესობასთან შეუთანხმებლად აცხადებოდა. ხოლო კანდიდატურის განხილვა ფრაქციებსა და კომიტეტებში მხოლოდ ნარდგენის შემდეგ დაწყებულიყო. თუმცა, ფაქტი სახეზეა - პრეზიდენტის და პრემიერ-მინისტრის საპარლამენტო გარემოცვამ თავი ამკარად შეურაცხყოფილად იგრძნო, როდესაც ნინო ბურჯანაძის გადაწყვეტილების შესახებ შეიტყო. თანაც, ტელევიზიით.

ბაზრძალაბა A3 ბაზრძალა

კოკოითი ჯარჯარობით ხელს არ ებუება

სოფი ბაკია

ცხინვალის რეგიონში განლაგებულ საფლავებს დღეიდან ქართული მხარე გაზრდილი შემადგენლობით გააკონტროლებს. ქართული სამხედრო ძალების შემადგენლობა აქ 80-დან 500 სამხედროდ გაიზარდა. გუშინ ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში ქართული სამხედრო ძალების მორიგი როტაცია დაიწყო, რომელსაც უშუალოდ შინაგანი ჯარების სარდალი გოგი თავთუბაშვილი ხელმძღვანელობს.

გუშინ გამთენიისას გორის ის მძიმე ტექნიკა ჩავიდა, რომელიც 26 მაისს სამხედრო ალღუმში მონაწილეობდა და ალღუმის შემდეგ ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე იყო განლაგებული. რამდენიმე ათეული ტანკი უკვე თავის პირვანდელ დისლოკაციის ადგილს - გორის სატანკო ბატალიონს დაუბრუნდა. კუთვნილი ტექნიკა გორის დივიზიაში შეკრებილი და გაორგანიზებული რაოდენობით დაბრუნდა.

ბაზრძალაბა A3 ბაზრძალა

ჯორჯ ბუმი: ჩემი ქვეყნის ოკუპაციას ვერც მე შევუბრუნებოდი

აშშ-ს პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში ამ კვირაში საფრანგეთს ეწვია. პარიზი მეორე მსოფლიო ომის დროს ნორმანდიაში მეორე ფრონტის გახსნის 61 წლის თავს ზეიმობს და ამ ცერემონიაზე თეთრი სახლის მესვეურ-იც მიიწვიეს. გამგზავრების წინ ჯორჯ ბუშიმ ფრანგული ჟურნალის "Paris Match"-ის კორესპონდენტს ვრცელ ინტერვიუზე თანხმობა განუცხადა. მართალია, მთლიან ინტერვიუს ჟურნალი დღეს გამოქვეყნდება, მაგრამ გაზეთმა "ლე ტემპსმა" გუშინ უკვე მოასწრო ჯორჯ ბუშის და ფრანგი ჟურნალისტის საუბრის მოკლე შინაარსის დაბეჭდა.

საინტერესო ამ ინტერვიუში კი ის არის, რომ ჯორჯ ბუში პირველად ეკიდება გაგებით ერაყელ მებრძოლებს. "მე თვითონაც ვერ შევუბრუნებოდი ჩემი ქვეყნის ოკუპაციას," - აცხადებს აშშ-ს პრეზიდენტი. მისი თქმით, ანგლო-ამერიკულ სამხედრო დანაყოფებთან მებრძოლი ყველა ერაყელის ტერორისტებთან გაიგივება დაუშვებელია. "მე ვეთანხმები აზრს, რომ ყველა მათგანი, ვინც ჩვენ გვებრძვის, ტერორისტი არ არის. კამიკაძეები ტერორისტები არიან, ხოლო დანარჩენი მებრძოლები კი - არა. ისინი თავიანთი ქვეყნის ოკუპაციას ვერ ეგუებიან. მათ ადგილზე, არც მე და არც

სასონარკვეთა ფანტაზმა და ტროიკოზს მოხს, ხოლო თავისუფლება კი სასონარკვეთას ამარცხებს. - აცხადებს აშშ-ს პრეზიდენტი.

ბაზრძალაბა A5 ბაზრძალა

ირაკში ქართველი ჯარისკაცები დაიჭრნენ

ირაკში, კოალიციური ძალების ვიზორზის სამხედრო ბაზაზე, სადაც საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მე-16 სამთო მსროლელი ბატალიონის ასეული დასტრინებული, სამი ქართველი სამხედრო მოსამხარეთი დაიჭრა. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსის ირმალი ჩიქოვანის განცხადებით, 2 ივნისს ვიზორზის ბაზის წინააღმდეგ ნაღმტყორცვლი განხორციელებული ოპერატიული გასროლით მსუფუძვლად დაიჭრნენ უმცროსი სერჟანტი რამაზ ბებიაშვილი, უმცროსი სერჟანტი ზურაბ ჩაჩანიძე და კაპალი გოჩა ზურაბიანი. თავდაცვის სამინისტროს განცხადებით, ქართველი ჯარისკაცებისთვის მიყენებული ჭრილობა გამოლი არ აღმოჩნდა და მათთვის სეროზული დაზიანებები არ მოუყენებია, დაჭრილებს პოსპიტალიზაცია არ დასჭირებიათ, ჭრილობების ადგილზე დამუშავების შემდეგ სამივე მათგანი ქვედადაცვის დაუბრუნდა. ქართული სამშვიდობო დანაყოფი, რომელიც საჩხერის მე-16 სამთო მსროლელი ბატალიონის 159 სამხედრო მოსამხარეთისგან შედგება, ირაკში მიმდინარე წლის 7 აპრილს გაემგზავრა. დანაყოფს მთავარი ვლადიმერ ჩაჩანიძა ხელმძღვანელობს და მისი დასულოკაციის ადგილებია თავდაცვის ბაზადაც, ბუჯი და ტეროტი. საქართველოს სამშვიდობო კონტინგენტის მისიას, აშშ-ს სახედრო ძალებთან ერთად, ბაზის ტერიტორიის დაცვა, ბაზის საკონტროლო-გამგეობა უზრუნველყოფს. ბაზის გარეთ არსებულ კოალიციის ძალების ობიექტების დაცვა, საგზაო-საკონტროლო პუნქტზე მორიგობა ნარჩუნდება. გარდა ამისა, ქართველი მშვიდობისყოფილები დასახლებულ პუნქტების პატრულირებას ახორციელებენ. სამშვიდობო დანაყოფის მისიას ასევე ტერორიზმი ეგვიპტეში პირადად დასაჭირებია, გადამალული იარაღის და საბრძოლო მასალების ან კონტრაბანდის ამოღება, კოალიციის რომელიმე ქვედადაცვის თვალსამშის შემთხვევაში - სწრაფი რეაგირების ძალების გაძლიერება. **შედა-ნუსი**

ქართველებმა ოსურ მხარეს პატიმარი დუდავი გადარეს

ქართველმა სამართალდამცველებმა ოსურ მხარეს ცნობილი ოს კრიმინალი მარეკ დუდავთან ერთად დაკავებული მისი ბიძაშვილი ბერი დუდავი გადარეს, რის შემდეგაც ბაღდათის რეჟიმის ოსურმა მხარემ პატიმრობიდან გაათავისუფლა. შიდა ქართლის ოლქის პროკურორის დაეთი ნიჭიურის განცხადებით, გამოძიებით გამოიკვეთა, რომ დაკავების დროს ბაღდათის რეჟიმის დუდავთან შემთხვევითი მიმოხილვით და მას მხრივად მოლოცებებისთვის წინააღმდეგობის განცემის მუხლით ნაუყენეს ბრალი. თუმცა, ქართულმა მხარემ მას აღნიშნული დანაშაული აპატია, ვინაიდან არ დადასტურდა მისი მოხილვითა მარეკ დუდავთან ერთად ჩადენილი მძიმე დანაშაულებები და დაკავების დროს ამოღებული იარაღებიც მარეკ დუდავის კუთვნილება აღმოჩნდა. ბაღდათის რეჟიმის დუდავი ქართველმა სამართალდამცველებმა 16 მარტს ქართულ-ოსურ კონფლიქტის ზონის სოფელ ზემო არცვეს დააკავეს. დაკავებისას ორივე მათგანმა პოლიციის მეთარღებული წინააღმდეგობა გაუწია, რის გამოც საპასუხო სროლის შედეგად მძიმედ დაიჭრა მარეკ დუდავი და მას გორის საავადმყოფოში ოპერაცია ჩაუტარდა. მარეკ დუდავის რამდენიმე მძიმე მუხლით აქვს ნაყენებული ბრალი, მათ შორის - მკვლელობების, ყანალობის, ადამიანის გატაცებისა და იარაღის უკანონო შენახვა-ტარებისათვის. აღნიშნული ბრალდებების საფუძველზე მას სასამართლომ წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა. იგი ამჟამად თბილისის ორთქალის საპყრობილეში იმყოფება. **პრამ-ნუსი**

ლევან ვასაძე თბილისში "უიქანდლა" ჩამოდეს

ბოლო დღეებში რუსეთში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენები პატიმრობის გრძობამ "იხველა". 4 ივნისს მოსკოვიდან თბილისში ჩამოდის რუსული კომპანია "სისტემს" პირველი ვიცე-პრეზიდენტი, 33 წლის ლევან ვასაძე, რომელიც გუშინ, კულუბნოში გაეროელებული ინფორმაციით, შესაძლოა, საქართველოს სათბობო-ენერგეტიკის მინისტრად დაინიშნოს. შეგახსენებთ, რომ ლევან ვასაძე 28-29 მაისს თბილისში ჩატარებული საქართველო-რუსეთის ერთ-ერთი ორგანიზაციის კონფერენციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი იყო. იგი 1992-1993 წლებში ეღვარდ შევარდნიას მიერ დაარსებული ფონდის "დემოკრატია და აღორძინება" გენერალური დირექტორის მოადგილე მუშაობდა. კომპანია "სისტემს" ოფისი ბიზნესმენის საქართველოში გამგზავრების მიზნზე არ აკონტრეტებენ, თუმცა აცხადებენ, რომ იგი დასვენების დღეების - შაბათ-კვირის თბილისში გატარებას აპირებს. ვასაძის შესაძლო გაბინისტრება აბსურდული განცხადება უწიდა პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟეინამ, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა და თავად სათბობო-ენერგეტიკის მინისტრმა ნიკა გილაურმა. კომენტარისგან თავი შეიკავა. **24 საათი**

დღეს სსრ საქართველოს საკითხს განიხილავს

საქართველოში სავალუტო ფონდის პროგრამის აღდგენის საკითხი დღეს გადის. ზღლისთვის დაგეგმილი სავალუტო ფონდის დირექტორია საქმის სხდომა, რომელზეც საქართველოში პროგრამის აღდგენის შესახებ იმუშავებენ. წინასწარი მოხავეშებით, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის დირექტორია საქმის სხდომაზე პრობლემებს აღარ შექმნის რუსეთი, რომლის გამოც 26 მაისისთვის დაგეგმილი დირექტორია საქმის სხდომა ერთი კვირით გადაიდო. რუსეთი აზერეიდ მზად არის, საქართველოში ფონდის პროგრამის აღდგენას მხარი დაუჭიროს. რუსულმა მხარემ ასევე გამოთქვა მზადყოფნა, მხარი დაუჭიროს პარიზის კლუბში საქართველოს სავალუტო ფონდის დირექტორია საქმის სხდომა 26 მაისს უნდა გამართულიყო, თუმცა იმის გამო, რომ რუსეთის წერილობითი თანხმობა ფონდში არ შეიძლება გაგზავნილი, სხდომა 4 ივნისისთვის დაიდო. როგორც ფინანსთა მინისტრმა ზურაბ ნოღაიდემამ გუშინ პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე განაცხადა, რუსეთის მხრიდან ეს დამთხოვა საქართველოს მიერ მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში რუსეთის განუერთების მხარდაჭერას არ უკავშირდება. **ინტერ-რესი**

ბათუმის მერის თანამდებობა ვაკანტურია

ყოფილი მერის ედივარდ სურგამაძის მიერ ამ თანამდებობიდან გადადგომას აქაზაში პრეზიდენტის რწმუნებულ ლევან ვარშლომიძე გამოეხმაურა და განაცხადა, რომ ამის შესახებ მან 2 ივნისს შეიტყო. სურგამაძე საქართველოს პარლამენტს დაუბრუნდება. ბათუმის ახალი მერის ვინაობა რამდენიმე დღეში გაირკვევა, ხოლო კანდიდატურის თავად ლევან ვარშლომიძე დაასახელეს. 3 ივნისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრია საქმის შენობასთან საპროტესტო აქცია გამართა აჭარის მაღალმთიანი რაიონებიდან ჩამოსული 80-მდე მოსახლემ, რომლებიც შეწყვეტეს მინისტრის ცხოვრება და სოციალური პრობლემების გადაჭრას და ლევან ვარშლომიძეთან შეხვედრის მოთხოვნენ. ვარშლომიძის თანამშემეც თემურ კახიძემ აქციის მონაწილეებს წინასწარი რეგისტრაციის გავლა პრეზიდენტის რწმუნებულთან შეხვედრის მიზნით შესთავაზა. **შედა-ნუსი**

ორი სიტყვით

თბილისი. რუსულმა მხარემ ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონიდან სამშვიდობო ძალების სარდლის მოვალეობის შესრულებლის სტატუსსაც ნაბზლოების განცხადება თანხმობა განაცხადა. აღნიშნული განცხადება სახელმწიფო მინისტრმა გოგა ხინდრაძემ გუშინდელ პრესკონფერენციაზე ცხინვალიდან დაბრუნების შემდეგ გააკეთა. ნაზზლოების გენერალ-მაიორი მარაბ კულახმეტოვი შეცვლის, რომელიც ორი დღის წინ ცხინვალში უკვე იმყოფებოდა და სამშვიდობო ძალების წარმომადგენლებს შეხვდა. კულახმეტოვი მანამდე როსტოეთან ახლოს მდებარე ქალაქ პრაზლანდში დისლოცირებული 58-ე არმიის მე-19 დივიზიის მეთაური იყო. იგი ცხინვალში მუშაობას, საგარეუდოდ, 15 ივნისიდან შეუდგება. სწორედ ამ დროისთვის დატოვებს კონფლიქტის ზონას ნაზზლოი. ახალი სარდალი ქართულ-ოსური კონფლიქტის მონეტრების შერეული სკოლაში კომისიის სხდომაზე ერთმანედ უნდა დაამტკიცოს. სხდომა ორ კვირის თბილისში გაიმართება. გოგა ხინდრაძეს თქმით, ქართული მხარე უახლოეს დღეებში კულახმეტოვის კანდიდატურას შეისწავლის და შემდეგ გადაწყვეტს, დაუჭიროს თუ არა მას მხარი. ნაზზლოების სარდლად დამტკიცებას, თავის დროზე, ქართულმა მხარემ რამდენჯერ უკეთ დაალო, თუმცა ოსური და რუსული მხარეები მის განცხადებაზე არ თანხმდებოდნენ. სწორედ ნაზზლოების მიერ რამდენიმე დღის წინათ გაკეთებულ განცხადებებმა გაამწვავა ვითარება ცხინვალის რეგიონში, რასაც იქ საქართველოს მინაგანი ჯარების ქვედადაცვის შეყვანა მოჰყვა. **24 საათი**

ბათუმი. აჭარის უმაღლესი საბჭოს 20 ივნისს დანიშნული არჩევნებისთვის დამირჩევლთა წინასწარი რეგისტრაცია რეგიონის ბუთობაბის ადინყო და 13 ივნისს რაიონში გაეროელებმა. როგორც აჭარის უმაღლესი საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ირაკლი ფალავა განაცხადა, ამომრჩევლთა წინასწარი რეგისტრაცია არჩევნების დღეს, 20 ივნისსაც იქნება შესაძლებელი. ამომრჩევლთა წინასწარი რეგისტრაციის პროცესი ისეთივეა, როგორც ვასულ სარეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნების დროს. **პრამ-ნუსი**

საქართველოს ეროვნული ბანკის შეტყობინება სახაზინო ვალდებულებების აუქციონზე

2004 წლის 9 ივნისს შედგება სახაზინო ვალდებულებების აუქციონი. აუქციონზე გამოტანილი იქნება 3 000 000 (სამი მილიონი) ლარის ღირებულების ნომინალური ღირებულების სახაზინო ვალდებულებები. სახაზინო ვალდებულებების დაფარვა განხორციელდება 2005 წლის 8 ივნისს. დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ განაცხადი დადგენილი ფორმით წარუდგინონ საქართველოს ეროვნულ ბანკს კომერციული ბანკების მეშვეობით არაუგვიანეს 2004 წლის 9 ივნისის 10 საათამდე. აუქციონის შედეგები სახაზინო ვალდებულებების მყიდველ ბანკებს ეცნობებათ იმავე დღეს და გამოქვეყდება მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით. აუქციონში მონაწილეობის მსურველიმ გაცნობილი უნდა იყვნენ "საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ სახაზინო ვალდებულებების გამოშვების, განთავსების, მიმოქცევის, აღრიცხვისა და დაფარვის შესახებ" დებულებას და აღიარებდნენ მის საკავალდებულო შესრულებას. განაცხადის ფორმების მიღება შეიძლება ეროვნულ ბანკში ან ნებისმიერ კომერციულ ბანკში.

აუქციონის კომიტეტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის სატენდერო კომისიის განცხადება

- საქართველოს ეროვნული ბანკი, 2004 წლის ბიუჯეტის სახსრებით გათვალისწინებული სხვადასხვა სიმძლავრის ფოტოპირგადასაღები აპარატების შესყიდვაზე ქვემოთ მოცემული სპეციფიკაციის შესაბამიად აცხადებს ღია ტენდერს და ინვესტ ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს.

ლოტი	რეგისტრის განცხადება	ბიუჯეტის	პრობლე
1.1	მბალი წარმოდგენის ქაღალდი 60 gsm /ADF /Finisher (reel) stacking 30 სფ - 30 sheets, 2000 sheets tray/ Paper DECK(300 sheets) სანარგო-სასაბელო-კომპლექსი	1	ცალკე
1.2	ქაღალდი (A3, 16 copies/mtr, Zoom 50 - 200%), სანარგო-სასაბელო-კომპლექსი	7	ცალკე
1.3	ქაღალდი (A4, 12 copies/mtr, Zoom 70 - 141%), სანარგო-სასაბელო-კომპლექსი	8	ცალკე

- მიწოდება სასურველია განხორციელდეს ტენდერის დამთავრებისა და ხელშეკრულების გაფორმებიდან 45 კალენდარულ დღეში. CIF-თბილისის პირობით. საქონელი, ტექნიკური სპეციფიკაციის მიხედვით თავის დანიშნულებით უნდა აკმაყოფილებდეს სპეც(CPA)002-99 შენახვის მოქმედ ტენდერის კერძოდ: D-DL-30.01.2; CPC-451b
- დაინტერესებულ პირებს საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს ცნობებს და ინფორმაციებს რომ:
 - მისი ქონება არ არის დაყადაღებული (ცნობა ნოტარიუსთა პალატიდან);
 - მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმის წარმოება, არ მიმდინარეობს მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია (ცნობა სასამართლოდან);
 - მის მიმართ არ მიმდინარეობს იძულებითი სააღსრულებო წარმოება (ცნობა სააღსრულებო ბიუროდან);
 - ტენდერის დაწყების მომენტისთვის მისი ხელმძღვანელის (ფიზიკური პირის) მიმართ არ არის აღძვრული სისხლის სამართლის საქმე სამსახურეობრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის(ცნობა შინაგან საქმეთა სამინისტროდან);
 - ფიზიკური პირისთვის; ცნობა, რომ სასამართლოს მიერ მას მოლიანდ ან ნაწილობრივ არ ააქვს შეზღუდული ქმედითუნარიანობა (ცნობა ჯანმრთელობის დაცვის სპეციალიზირებული დაწესებულებიდან);
 - ბიუჯეტის წინაშე არ გააჩნია დავალიანება (ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან).
 - ბოლო ხუთი წლის აუდიტირებული ბალანსი აუდიტის დასკვნასთან ერთად;
 - დადგენილების ასლი სასამართლოში რეგისტრაციის შესახებ;
 - რეკვიზიტები(მისამართი, ტელეფონი,ფაქსი, საბანკო რეკვიზიტები);

საქართველოს ეროვნული ბანკის სატენდერო კომისიის განცხადება

- საქართველოს ეროვნული ბანკი, 2004 წლის ბიუჯეტის სახსრებით გათვალისწინებული კომპიუტერული ტექნიკის შესყიდვაზე ქვემოთ მოცემული სპეციფიკაციის შესაბამიად აცხადებს ღია ტენდერს და ინვესტ ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს. ტენდერში შესაძლებელია გამარჯვებულის გამოცხადების ობიექტის შესაბამისად;
- მიწოდება სასურველია განხორციელდეს ტენდერის დამთავრებისა და ხელშეკრულების გაფორმებიდან 45 კალენდარულ დღეში. CIF-თბილისის პირობით. საქონელი, ტექნიკური სპეციფიკაციის მიხედვით თავის დანიშნულებით და გამოყენებით უნდა აკმაყოფილებდეს სპეც(CPA)002-99 შესაბამის მოქმედ ტენდერის კერძოდ: D-DL-30.02.1; CPC-452; D-DL-30.01.1; CPC-451a
- დაინტერესებულ პირებს საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოადგინონ ქართულ ენაზე, განცხადების გამოქვეყნებიდან არა უგვიანეს 15 კალენდარულ დღის სავსე-სანდარო რეგისტრაციის გავლით. 18.00-სთ-მდე შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, ლეონიძის ქ. 3/5, სატენდერო კომისიის სამდივნო ტელ/ფაქსი:98-21-34. ტელ. 44-23-88, 44-22-11 შიდა ტელ. 2-11; 3-88
- დაინტერესებულ პირთა საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს ცნობებს და ინფორმაციებს რომ:
 - მისი ქონება არ არის დაყადაღებული (ცნობა ნოტარიუსთა პალატიდან);
 - მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმის წარმოება, არ მიმდინარეობს მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია (ცნობა სასამართლოდან);
 - მის მიმართ არ მიმდინარეობს იძულებითი სააღსრულებო წარმოება (ცნობა სააღსრულებო ბიუროდან);
 - ტენდერის დაწყების მომენტისთვის მისი ხელმძღვანელის (ფიზიკური პირის) მიმართ არ არის აღძვრული სისხლის სამართლის საქმე სამსახურეობრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის(ცნობა შინაგან საქმეთა სამინისტროდან);
 - ფიზიკური პირისთვის; ცნობა, რომ სასამართლოს მიერ მას მოლიანდ ან ნაწილობრივ არ ააქვს შეზღუდული ქმედითუნარიანობა (ცნობა ჯანმრთელობის დაცვის სპეციალიზირებული დაწესებულებიდან);
 - ბიუჯეტის წინაშე არ გააჩნია დავალიანება (ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან).
 - ბოლო ხუთი წლის აუდიტირებული ბალანსი აუდიტის დასკვნასთან ერთად;
 - დადგენილების ასლი სასამართლოში რეგისტრაციის შესახებ;
 - რეკვიზიტები(მისამართი, ტელეფონი,ფაქსი, საბანკო რეკვიზიტები);

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მისამართი რედაქტორი მამუკა ფარულაშვილი. პაასტ ვეგაშვილი (მხატვრული რედაქტორი), ზებანგ ნარაძე (გამომცემელი რედაქტორი), ირაკლი ლევადა (მასშტაბირების რედაქტორი). დამატებაში: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბელი, სამკაფი - ქეთევან საღობოლაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტოლი - ბიძინა მყაფაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფარულაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კლავაძე, საზოგადო - ვალერი ჯიჭინაძე, ვიშტი: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). ფონი: 592-10-10. გიორგი ხმაღალი. ავთო შარვაშიძე კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყვანაშვილი, ლლა ნიჭაშვილი, გიორგი ბერიაშვილი, დავით გვეგეჭკორი, დიმიტრი პოლტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, თინათინ ქორია, პაპაძე კობიძე. სტინდი: ნანა ვიხარაძე, ნინო სენიანი, თამარ კვაჭანტარაძე, ბაიუნა გოგიშვილი, ძიძია მწვანელი, ლია თოფჩია. რამსაში - ზურაბ ვაგიშვილი.

საკონსტრუქციო

დამურა კვლავ ძლიერი და საშიშია

დამურა საბჭოთა და ახლა უკვე რუსეთის გენერალური შტაბის მთავარი სადაზვერვო სამმართველოს - "გრუს"-ს ემბლემაა. სამხედრო დაზვერვას რუსეთში დიდი ხნის ისტორია აქვს. პირველი სამხედრო სადაზვერვო სამსახური ალექსანდრე პირველმა 1812 წელს დააარსა. სამხედრო დაზვერვა რუსეთში ყოველთვის გენერალურ შტაბს ექვემდებარებოდა. თავად აბრევიატურა "გრუს" კი 1942 წლიდან გამოიყენება.

"გრუს" ინფორმაციას მოიპოვებს ავანტიურისა და სატელეტივო მეთოდებით და შემდეგ ანალიზებს. ამ მიზნით, იგი რუსეთის ყველა საელჩოში სამხედრო ატაშეებს აკონტროლებს. აღსანიშნავია, რომ "გრუს" რუსეთის შეიარაღებულ ძალებსაც უთვალთვლებს: ყველა სატანკო შენაერთსა თუ მოტორიზებულ ბრიგადებში არსებობს სადაზვერვო ათეული. "გრუს" თავისი სანვრითელი ინსტიტუტები აქვს, რომლის სათავეში სამხედრო დიპლომატიური აკადემია დგას. სამხედრო დაზვერვას ეკუთვნის აგრეთვე სულ მცირე ორი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი.

1993 წლიდან მოყოლებული "გრუს" თავისი ავანტიურა კომერციულ ფორმებშიც ჩანერგავს. "გრუს" თავად აქვს კომერციული ფირმები, რომელსაც საკუთარი ავანტიურის შესანიშნავად აც იყენებს და ფულის საკეთებლადაც. მაგალითად, "სოვიფორმსპუტნიკი" 1991 წელს შეიქმნა, რათა "გრუს" სადაზვერვო

სამხედრო დაზვერვის რუსეთში დიდი ხნის ისტორია აქვს. პირველი სამხედრო სადაზვერვო სამსახური ალექსანდრე პირველმა 1812 წელს დააარსა.

თანამგზავრებიდან გადაღებული სურათები გაყიდოს. აღსანიშნავია, რომ "გრუს" ძალიან ბევრ ქვედანაყოფს დაზვერვასთან საერთოდ არანაირი კავშირი არ აქვს.

"გრუს" სპეცდანიშნულების ძალები, დაახლოებით, 25 000

კაცს ითვლის და ისინი 24 დივერსიულ ჯგუფად იყოფა. "გრუს" სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი სპეციალური დანიშნულებების იარაღის შექმნაზე მუშაობს. ინფორმაციის ანალიზი მეორე კვლევითი ინსტიტუტის ფუნქციას. ე.წ. ჯგუფი "ბ" მონიშნულ-

დევს ქვეყნების ლიდერების მოსაკლავად არის ჩამოყალიბებული.

როდესაც საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, შეიარაღებული ძალების მთავარი პოლიტიკური ადმინისტრაცია გაუქმდა, "გრუს" მისი ფუნქციების ნაწილი თავის

თავზე აიღო, კერძოდ, სპეციალური პროპაგანდის ადმინისტრირება, რომელიც მტრის შეიარაღებული ძალების წინააღმდეგ ფსიქოლოგიური ოპერაციების მოწოდებას გულისხმობს.

"გრუს" საზღვაო ძალებში "დელოინის" დანაყოფებს აკონტროლებს, რომლებიც მონიშნულდევების საზღვაო სპეცდანიშნულების ძალების წინააღმდეგ იბრძვიან.

1963 წლიდან 1987 წლამდე "გრუს" გენერალი პიოტრ ივანოვი ხელმძღვანელობდა. მისი მემკვიდრე - გენერალი მიხაილოვი აიძულეს, გადამდგარიყო. იგი ექვემდებარებოდა იქნა 1991 წლის ავგისტომი პუტინის თანამონაწილეობაში. შემდეგი ხელმძღვანელი "გრუს" სისტემიდან არ ყოფილა. საპაერო თავდაცვის ძალების გენერალ ევგენი ტიმოხინს საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ შექმნილ რეალობასთან "გრუს" ადაპტაცია დაევა.

1992 წლის ზაფხულში ტიმოხინი საპაერო თავდაცვის ძალებს დატოვრდა და "გრუს" ხელმძღვანელად ამჯერად პოლკოვნიკი ფიოდორ ლადიგინი დაინიშნა. ლადიგინი ანალიტიკოსი იყო და 1980-იან წლებში "გრუს" საინფორმაციო ადმინისტრაციას ხელმძღვანელობდა. იგი "გრაჟის კაცად" ითვლებოდა და 1997 წელს რუსეთის მაშინდელმა თავდაცვის მინისტრმა იგორ როდიონოვმა მას გადადგომა მოსთხოვა. იგი მისმა პირველმა მოადგილემ, გენერალმა ვალენტინ კორაბაილოვმა შეცვალა. იგი ოპერატიუ-

ლი სამუშაოს სპეციალისტია.

აღსანიშნავია, რომ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, "გრუს" თანამშრომელთა რაოდენობა შემცირდა. 1998 წლისთვის "გრუს" პერსონალი საზღვაო-რეარტე 20 პროცენტით შემცირეს, რადგან საგარეო საქმეთა სამინისტრო რუსეთის საელჩოებში "გრუს" თანამშრომლებისთვის სულ უფრო ნაკლებ ადგილებს გამოყოფს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ შეიარაღებული ძალების სხვა დანაყოფებთან შედარებით, ყველაზე ნაკლები ზიანი სწორედ "გრუს" მიაღწია. სამხედრო დაზვერვამ საუკეთესო კადრების შენარჩუნება შეძლო. ამას გარდა, "გრუს" ჯარის სხვა ნაწილებიდან გათავისუფლებული პროფესიონალებიც მიიღო.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, "გრუს" კოსმოსური და ელექტრონული სადაზვერვო სისტემების მუშაობა შეფერხდა, რადგან ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებში უამრავი ცენტრი არსებობდა, რომელიც "გრუს" ექვემდებარებოდა. სისტემის მდგომარეობა 2000 წლიდან გამოსწორდა მას შემდეგ, რაც რუსებმა ორი სამხედრო დანიშნულების თანამგზავრი გაუშვეს - "ნემანი" - მაისში, და "ენისი" - სექტემბერში. "გრუს" ენალიზს სტატუსი შეიარაღებულ ძალებში შენარჩუნებული იქნა. თავდაცვის მინისტრმა იგორ როდიონოვმა მას გადადგომა მოსთხოვა. იგი მისმა პირველმა მოადგილემ, გენერალმა ვალენტინ კორაბაილოვმა შეცვალა. იგი ოპერატიუ-

მოთხოვნა წინადადებას შესახებ (RFP)
არასამთავრობო ორგანიზაციების განვითარების მცირე ბრუნავის პროგრამის მართვა
SCP და BTC მილსადენების მართვა და მართვის მართვა
საქართველოს მთავრობის მიერ

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის (BTC) მილსადენისა და სამხრეთ კავკასიის მილსადენის (SCP) მართვის მართვა
სამხრეთ კავკასიის მილსადენის მართვის (SCP) მართვის მართვა

ოპერატორი - კომპანია BP

გამოქვეყნების თარიღი: 24 მაისი 2004
 დახურვის თარიღი და დრო: 12 ივნისი 2004, დღის 12 საათი თბილისის დროით

BTC, მოქმედებს რა ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანიის (BTC) და სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანიის (SCP) სახელით და წარმოადგენს მათ, ექვემდებარება საქართველოს კავშირდამხმარებელი ეროვნული თუ საერთაშორისო ორგანიზაციების მხრიდან, რათა განსაზღვროს და დანერგოს პროექტები BTC-სა და SCP-ს მიერ დადგენილი ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულების განხორციელებლად, რომელიც პროექტების "გარემოს დაცვითი ინვესტიციების პროგრამის" (EIP) ნაწილს წარმოადგენს.

გარემოს დაცვითი ინვესტიციების პროგრამის უმთავრესი მიზანია ღონისძიებების განხორციელება, რომლებიც ხელს შეუწყობს ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციასა და პოპულარობის გაზრდას. გარემოს დაცვითი ინვესტიციების პროგრამა დაყოფილია რამდენიმე სხვადასხვა მიმართულებად, რომლებიც განისაზღვრა ეროვნულ და საერთაშორისო "ინტერესის მქონე ჯგუფებთან" საკონსულტაციო პროცესში.

"გარემოს დაცვითი ინვესტიციების პროგრამა" ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის/სამხრეთ კავკასიური გაზსადენის პროექტების მიერ საქართველოში განხორციელებული სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების პროგრამათა პაკეტში შემავალ ძირითად გარემოსდაცვითი პროგრამას წარმოადგენს. სხვა პროგრამებში შედის "საზოგადოებრივი ინვესტიციების პროგრამა" (CIP), რომლის ფარგლებში მილსადენების მართვის გასწვრივ მდებარე დასახლებებში სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროექტები ხორციელდება და ასევე ახალი პროგრამა, რომელიც ნავთობსადენისა და გაზსადენის მშენებლობის მონიტორინგის მსურველ არასამთავრობო ორგანიზაციებს დამოუკიდებელი დაფინანსების მუშაობით აუდიტის და ანგარიშგების აუცილებელი უნარ-ჩვევების შექმნაში დაეხმარება. აღნიშნულ პროგრამათა პაკეტს დროთა განმავლობაში შეიძლება სხვა სოციალურ-ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი პროგრამები დაემატოს. თითოეულ პროგრამას თავისი საკუთარი თემატიკა და ამოცანები აქვს, თუმცა მათ ერთი რამ აერთიანებს, კერძოდ კი საქართველოში სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ხელშეწყობა.

ამჟამად განხილვება შემოთავაზებული პროექტებზე, რომლებიც ეხება მხოლოდ შემდეგ პრიორიტეტულ მიმართულებას - არასამთავრობო ორგანიზაციების განვითარების მცირე გრანტების პროგრამის მართვა SCP და BTC მილსადენის მართვაზე. ამას მოჰყვება იმ შეიქმნილი რაიონში, რომლებშიც გადის მილსადენი, მომუშავე NGO/CBO-ების მუშაობის მოცულობის მოთხოვნების, სპექტრის დინამიკისა და პროგრამის საოპერაციო მექანიზმების შეფასება და მისი შემდგომი მართვა ორწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

კომპანია "BP", როგორც აღნიშნული პროექტების ოპერატორი, მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს საერთაშორისო, ეროვნულ და რეგიონალურ / რაიონულ ორგანიზაციებს შორის ალიანსების შექმნას ეკოლოგიური ინვესტიციების პროგრამების პროექტების განხორციელებლად.

წინადადებების წარდგენა შეუძლიათ შემდეგ ორგანიზაციებს:

- არაკომერციული, კერძო მოხალისეთა ორგანიზაციები და არასამთავრობო ორგანიზაციები ან ასოციაციები, რომლებიც ოფიციალურად რეგისტრირებული არიან საქართველოში და გააჩნიათ საქმიანობის განხორციელების ნებართვა.
- საქართველოში რეგისტრირებული კერძო ან კომერციული ორგანიზაციები, რომლებიც პროექტის საქმიანობას განხორციელებენ ხარჯების ანაზღაურების საფუძველზე (ე.წ. შემოსავალსა და მოგებაზე უარის თქმის პირობით).
- საქართველოში არარეგისტრირებული საერთაშორისო ორგანიზაციები (ე.წ. რომელთაც არ გააჩნიათ საქართველოში საქმიანობის განხორციელების ნებართვა) ეროვნულ ორგანიზაციებთან დოკუმენტურად გაფორმებული პარტნიორობის / ალიანსის არსებობის შემთხვევაში.
- ზემოაღნიშნულის ნებისმიერი კომბინაცია დოკუმენტურად გაფორმებული პარტნიორობის / ალიანსის არსებობის შემთხვევაში.

ხელმძღვანელმა ორგანიზაციებმა უნდა დაასაბუთონ, რომ გააჩნიათ შემდეგი სახის კომპეტენცია:

- გრანტის ტიპის პროექტის ან ანალოგიური ინიციატივის მართვის და / ან განხორციელების დასაბუთებული გამოცდილება, რომლის მიზნობრივი ღირებულება არაა ნაკლები 50 000 აშშ დოლარზე პროექტის მიმდინარეობის მანძილზე.
- მცირე გრანტების/შესაძლებლობების განვითარების დარგში პროექტების მართვისა და განხორციელების დასაბუთებული გამოცდილება.
- შემოთავაზებული პროექტის სფეროში დასაბუთებული კომპეტენცია.
- საშუალო განხორციელების შესაძლებლობა, რომელიც უზრუნველყოფს დაგეგმილ საქმიანობაში ჩართული ყველა პირის ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და უსაფრთხოების დაცვას.
- ანგარიშების არსებობა, რომელთა აუდიტიც შესაძლებელია.

აპლიკანტებს შეუძლიათ წინადადებების წარდგენის მოთხოვნის დოკუმენტაციის წაღება 2004 წლის 24 მაისიდან 5 ივნისამდე შემდეგი პუ-ნქტიდან:

BTC მილსადენის კომპანია / შპს SCP
 კომპანია "BP"-ის საქართველოს პროექტების ოფისი
 საქართველო, თბილისი 380094
 საბურთალოს ქ. N38

წინადადებების წარდგენის მოთხოვნის დოკუმენტაცია აგრეთვე განთავსებულია პროექტის ვებ-გვერდებზე:
www.caspiandevlopmentandexport.com
www.assistancegeorgia.org.ge
www.rec-caucasus.org

ჭორჯ ბუმი:

ჩემი ქვეყნის ოკუპაციას ვერც მე შევურიგებოდლი

პირველი გარემოსდაცვითი

სხევა აუცილებლად უნდა გამოვიყენოთ ვრავში, სადაც ძალიან რთული ვითარებაა და თავდასხვეული მუშაობა საჭიროა. აი, რისთვისაც საჭიროა, რომ მსოფლიო გავრცელდეს და ერაყელებს საკუთარი მთავრობის შექმნაში დაეხმაროთ." - აღნიშნავს თეთრი სახლის მეცნიერი.

ამასთანავე, ჯორჯ ბუმი ხაზს გაუსვა საერთაშორისო თანამშრომლობის აუცილებლობას და განაცხადა, რომ ამის გარეშე არაფერი მიიღწევა. "მიმართა, რომ აშშ-მ უნდა ევაკუირდეს მუშაობა სხვა სახელმწიფოებთან. ბევრი ქვეყანა ავღანეთში და ერაყში მხოლოდ გარეშე მხარე დასაძირებს და არ მუშაობს. მათ მიზანს თავისუფლების ზემო წარმოადგენს," - აცხადებს ბუმი და დასძინა, რომ სასონარკევის ანგარიშს და ტერორიზმს შორის, ხოლო თავისუფლება კი სასონარკევის ამარტყებს.

ბრიტანეთში ისლამოფობია ვრცელდება

მსგავსი სათაურით დაიბეჭდა სანფორმაციო სააგენტო "ბი-ბი-სი"-ს ინტერნეტ-გვერდზე სტატია, რომლის მიზანიც ბრიტანულ საზოგადოებაში რელიგიური მუწუნარეობის აღმოჩენაა. აქტიურობის ანალიზი წარმოადგენდა.

დიდ ბრიტანეთში ისლამოფობიის გავრცელება ექსტრემიზმის გაძლიერების საშიშროებას ქმნის და მასობრივი არეულობების გამომწვევა შეუძლია. ამის შესახებ ნათქვამია ბრიტანულ მუსლიმთა და ისლამოფობიის კომისიის მოხსენებაში, რომელიც რასიზმის გამოვლინების მებრძოლი ორგანიზაციაა, "რასიზმდ თრასტ"-ის მიერ არის შექმნილი. მოხსენების ავტორები ამტკიცებენ, რომ ბრიტანული მუსლიმების სახელმწიფო ორგანიზაციების მხრიდან დისკრიმინაციას განიცდიან და ბრიტანული საზოგადოებისაგან იზოლირებულია გრძობენ თავს.

მუსლიმების მიმართ მტრული განწყობა პირველად 11 სექტემბრის ტერორისტების შემდეგ დაფიქსირდა. გაზარდა თავდასხმები, როგორც ცალკეულ მუსლიმ მოქალაქეებზე, ასევე საკულტო ნაგებობებზე. ამის გარდა, მუსლიმები ყოველდღიურად ხეივან პოლიციის მხრიდან დევნის მსხვერპლი. უკანასკნელ დროს, ასევე, გახშირდა აზოური საცხოვრებელი უბნების ჩხრეკა. აღნიშნული კომისიის მუშაობაში ჩართული ერთ-ერთი იმამის განცხადებით, პოლიციამ, მუშაობის მიზნით, ქვეყნის ერთ-ერთი პერი, მუსლიმი ლიდერი აპმედიც კი გააჩერა ორჯერ ქუჩაში.

1997 წელს კომისიის მიერ გამოქვეყნებული პირველი მოხსენება 60 რეკომენდაციას შეიცავდა, რომელთა შესრულების შემთხვევაში, ავტორების აზრით, შესაძლებელი გახდება მუსლიმური მოსახლეობის უფლებების დაცვა. კერძოდ, კომისია გამოდიოდა კანონმდებლობაში შესწორებების შეტანის ინიციატივით, რომლის მიზანიც ისლამის აღმსარებელი მოქალაქეების ბრიტანულ საზოგადოებაში ინტეგრაცია იქნებოდა.

მოსხენების წარდგენისას კომისიის თავმჯდომარემ, დოქტორმა ჩარლზ სტონმა, ხაზს გაუსვა იმ გარემოებს, რომ ბრიტანეთის მთავრობამ 1997 წელს მიღებული რეკომენდაციების აღსრულება არ მოხერხდა. მისი განცხადებით, არ გათვალისწინა, ქვეყანაში ანტი-მუსლიმური განწყობის პრობლემის არჩაუღრმავდა, - ამბობს სტონი.

მოსხენებიდან ნათლად ჩანს, რომ ერთდგერთი პოზიტიური შედეგი, რაც 1997 წლიდან დღემდე განხორციელდა, თავად ისლამური ორგანიზაციების გააქტიურებაა, რომლებიც უფრო ორგანიზებული, უფრო მეტად დარაზმული გახდნენ. მართალია, ცენტრალურმა ხელისუფლებამ მაინც დაიმსახურა გარკვეული მადლიერება რელიგიური დისკრიმინაციის წინააღმდეგ მიმართული ცალკეული აქციებისთვის, მაგრამ, ამან წარმოშვა სხვა არანაკლები საშიში ტენდენცია - დღეს ზოგიერთი მუსლიმი, განსაკუთრებით - ახალგაზრდები, თავს საზოგადოებიდან გარიყულად განიხილებენ.

ბრიტანეთის მუსლიმური საბჭო, რომელიც ერთ-ერთი იყო იმ ორგანიზაციებში, ვინც კომისიას თავისი აზრი მიართვა, ამბობს: 1997 წლის მოხსენებიდან დღემდე ძალიან მცირეა გაკეთებული ისლამოფობიის პრობლემის გადასაჭრელად. ორგანიზაციის გენერალური მდივნის მონაცემებით, 41 პროცენტით გაიზარდა ისეთი ფაქტები, როდესაც ლინდის პოლიცია აზოური წარმოშობის მოქალაქეების მისამართით ე.წ. გაჩერებისა და დათვალიერების მეთოდს იყენებს.

"ბი-ბი-სი"-ს კიდევ ერთი მუსლიმის, ქვეყნის ერთ-ერთი პირის საკომოდ დამაფიქრებელი სიტყვებია მოკვას, რომელიც ნათლად ადასტურებს ბრიტანეთში დამოკიდებულებას საერთოდ რელიგიური შეხვედრებისაგან. "როდესაც ხალხი მხოლოდ იმიტომ კოვლის ტერორისტად, რომ მუსლიმის იერი გაქვს, ისლამის აღმსარებლობა საოცრად რთული ხდება," - აცხადებს აზრი აპმედი.

ბაკო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობის დაზარალებული მოსახლეობის საყურადღებოდ

წინამდებარე სტატია შეიძლება ჩაითვალოს "24 საათის" წინა პარასკევის ნომერში გამოქვეყნებული სტატიის - "საჩივრების წარდგენისა და სადავო საკითხების მოგვარების შექანში ბაკო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის პროექტთან დაკავშირებით" - გაგრძელებად. სტატია შეეხება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ დადგენილ იმ შექანში, რომელიც უზრუნველყოფს ბაკო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის პროექტის შეფასების ქვეშ მოქცეული მოსახლეობის მიერ საჩივრების წარდგენას და სადავო საკითხების მოგვარებას.

რა არის საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია?

საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (International Finance Corporation, IFC) მსოფლიო ბანკის ვაჭრებში შემაგალი საფინანსო ინსტიტუტია. მიუხედავად იმისა, რომ კორპორაცია გარკვეულწილად დამოუკიდებელი ორგანიზაციაა, ის თავის საქმიანობას წარმოადგენს მსოფლიო ბანკის ვაჭრებში შემაგალი სხვა ინსტიტუტებთან შეთანხმებით. მსოფლიო ბანკის ვაჭრები, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის გარდა, ასევე, შედიან "განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია" (IDA), "ინვესტორების მრავალმხრივი გარანტიების სააგენტო" (MIGA) და საინვესტიციო უზანძღვრების დარგულირების საერთაშორისო ცენტრი (ICSID), ყველა ეს საფინანსო ინსტიტუტი მზარდ ერთად მოიხსენიება, როგორც მსოფლიო ბანკი.

საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია 1956 წელს განვითარებულ ქვეყნებში კერძო სექტორის განვითარებისა და ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობის მიზნით დაარსდა. ამ მიზნის მიღწევით კორპორაცია განვითარებადი ქვეყნებში ხილარობის შექმერებასა და მოსახლეობის ცხოვრების გაუმჯობესებას ვარაუდობს. მიზნის მისაღწევად კი კორპორაცია:

- აფინანსებს განვითარებადი ქვეყნებში განხორციელებად კერძო სექტორის პროექტებს;
ენმარება განვითარებადი ქვეყნების კერძო კომპანიებს საერთაშორისო საფინანსო ბაზრებიდან ფინანსური სახსრების მოძილზებაში;
უნეეს რჩევებსა და ტექნიკურ დახმარებას ამ ქვეყნების კერძო სექტორსა და მთავრობებს.

ამჟამად, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის წევრი 175 ქვეყანაა, რომელიც კოლექტიურად განსაზღვრავს კორპორაციის მიერ განხორციელებად პოლიტიკას და ამტკიცებს ინვესტიციებს.საქართველო საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის წევრი 1995 წელს გახდა.

კორპორაციის შტაბ-ბინა მდებარეობს ვაშინგტონში (აშშ), თუმცა მისი დანაყოფები მთელ მსოფლიოში მიმოხვეული. საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის პრეზიდენტია მსოფლიო ბანკის ვაჭრის პრეზიდენტი (ამჟამად რეი ჯეიმს ულფენსონია). კორპორაციამ ძალაუფლებდა თავმოყრილია მმართველთა საბჭოს ხელში, სადაც წევრები ქვეყნებს შვავთ თავიანთი წარმომადგენლები. მმართველთა საბჭო თავისი უფლებამოსილებების დღეუვრებას ახდენს დირექტორთა საბჭოზე, რომელიც იხილავს კორპორაციის წარდგენილ ყველა პროექტს.

იმისათვის, რომ კორპორაციამ პროექტი დააფინანსოს, უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგი მოთხოვნები: პროექტი უნდა იყოს ინვესტირისთვის მომზადიანი, სარგებელი უნდა მოუტყოს იმ ქვეყნის ეკონომიკას, სადაც ხორციელდება პროექტი და უნდა დააკმაყოფილოს კორპორაციის გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნები.

1999 წელს კორპორაციამ ჩამოაყალიბა ომბუდმენის აპარატი. ეს არის ორგანო, რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ დაფინანსებული პროექტების განხორციელებით დაზარალებული მოსახლეობის წინაშე ანგარიშგების ერთადერთი მექანიზმი.

ვინ არის საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტი?

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, 1999 წლიდან საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციამ არსებობს კორპორაციის მიერ განხორციელებული პროექტების შეფასად დაზარალებულ პირთა საჩივრების განხილვის მექანიზმი, რომელიც წარმოადგენს ომბუდმენისა და მისი აპარატის სახით. ომბუდმენტი დამოუკიდებელი თანამდებობის პირია და ის პარალელურ ქვეყნებარება მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტს. მისი აპარატი კი წარმოადგენს დამოუკიდებელ ერთეულს, რომელიც არ შედის კორპორაციის შემადგენლობაში.

რა ვალდებულებები გააჩნია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტი?

- ომბუდმენის ვალდებულებაა:
სამართლიანობის, ობიექტურობისა და კონსტრუქციულობის პრინციპზე დაყრდნობით, დახმარება გაუწიოს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის იმ პირთა საჩივრების განხილვაში, რომელთა ინტერესებიც შეილახა ამა თუ იმ პროექტის განხორციელებით;
ხელი შეუწყოს კორპორაციის მონაწილეობით განხორციელებად პროექტების სოციალური და გარემოსდაცვითი შედეგების გაუმჯობესებას;
რა ფუნქციები გააჩნია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტი?

საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტი ერთადროლიად ასრულებს სამ განსხვავებულ ფუნქციას, კერძოდ:

- მიმრეგებელი მოსამართლის ფუნქციას, რაც გულისხმობს იმ პირთა საჩივრების განხილვას, რომელთა ინტერესებიც შეილახა ამა თუ იმ პროექტის განხორციელებისას და იმგვარი გზების გამოძინება, რომელიც ხელს შეუწყობს წარმოქმნილი პრობლემური საკითხის კონსტრუქციულად გადაჭრას;
დამოუკიდებელი კონსულტანტის ფუნქციას, რაც გულისხმობს მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტისა და კორპორაციის ხელმძღვანელობისთვის კონსულტაციების განეეხს როგორც კონკრეტული პროექტების, ისე ზოგადად, კორპორაციის პოლიტიკის, ნესებინ, პრეციდენტების გარემოსდაცვითი და სოციალური ასპექტებთან დაკავშირებით;
მედა მაკორპორაციის ფუნქციას, რაც გულისხმობს, როგორც კორპორაციის მიერ განხორციელებად კონკრეტულ პროექტებში აღებული გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებების შესრულებაზე კონტროლს, ისე ზოგადად, თვით კორპორაციის საქმიანობასთან დაკავშირებული სოციალური და გარემოსდაცვითი ასპექტების შემოწმებას.

წინამდებარე სტატიის მიზნებიდან გამომდინარე, ჩვენ ყურადღებას გავახსენებთ საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენის მომრეგებელი მოსამართლის ფუნქციას.

საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის - თქვენი პრობლემების მოგვარების ერთ-ერთი გზა

რა ისეთი ვალდებულებები მომრეგებელი მოსამართლის როლი?

მომრეგებელი (მედიატორი) მოსამართლის როლი, ომბუდმენის შეუღლია მიიღოს და განხილოს იმ პირთა საჩივრები, რომელთა ინტერესებიც შეილახა ან შესაძლებელია, შეილახოს ამა თუ იმ პროექტის სოციალური და გარემოსდაცვითი ზემოქმედების შედეგად. ომბუდმენის მთავარი მიზანია, დახმარება გაუწიოს დაზარალებულ მოსახლეობას პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების შედეგად წარმოქმნილი პრობლემების გადაწყვეტაში.

მიმუხვლედიანია გაეითვალისწინოთ, რომ ომბუდმენი არ წარმოადგენს რაიმე სახის პოლიციურ ან სასამართლო ორგანოს, მას არ შეუძლია ერთპიროვნულად გადაჭრას ყველა პრობლემა, მაგრამ მას შეუძლია:

- ხელი შეუწყოს დაინტერესებულ მხარეთა შორის მოლაპარაკებების გამართვას, რათა მათ, თავის მხრივ, მიიღონ ყველა მხარისათვის მისაღებ შეთანხმებას პრობლემური საკითხის მოსაგვარებლად;
წამოყვას (შესთავაზოს მხარეებს) კონფლიქტის მოგვარების შესაძლებელი გზები.

ომბუდმენი (ციდილობს წარმოაჩინოს პრობლემები, დასახოს გამოსასწორებელი ღონისძიებები და აღმოფხვრას სისტემური ხასიათის ნაკლებობები.

რა შეუძლია ომბუდმენთან საჩივრის წარდგენა?

ომბუდმენთან საჩივრის წარდგენა შეუძლია ნებისმიერ ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირს, ადამიანთა გაერთიანებას, რომლის ინტერესებიც შეილახა ან შესაძლებელია, შეილახოს ამა თუ იმ პროექტის სოციალური და გარემოსდაცვითი ზემოქმედების შედეგად.

თუ თქვენ თვლით, რომ საქართველოში ბაკო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის პროექტის განხორციელებისას დაირღვა თქვენი უფლებები, შეგიძლიათ კონსულტაციისა და დახმარებისთვის მოგვმართოთ:

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია
ტელ: 93-61-01 ან 822 95 23 53; ფაქსი: 92-32-11
მისამართი: ქ. თბილისი, კრილინის ქ. N15
ბესო ბაშიძე

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის რუსეთის ფილიალი
ტელ: (824) 15-53-37 ან (824) 15-71-81
მისამართი: ქ.რუსეთი, მერაბ კოსტავას N13 ბინა 1
ვასილ ტიტინიძე

ასოციაცია "შეწანე ალტერნატივა"
ტელ: 22-38-74 ან 99-04-72 - ფაქსი: 93-24-03
მისამართი: ქ.თბილისი, რუსთაველის გამზირი N1, 1 სადარბაზო, მე-4 სართული
ქეთი კვინიკაძე

საჩივარი შესაძლებელია, აგრეთვე, წარდგენილ იქნეს მესამე მხარის (მაგ. არასამთავრობო ორგანიზაციის) მიერ, რომელიც წარმოადგენს დაზარალებულ პირს/საზოგადოებას. ასეთ შემთხვევაში, აუცილებელია, რომ მომჩივანმა საჩივარში მითითოს, თუ ვისი სახელით ხდება საჩივრის წარდგენა და, ასევე, წარადგინოს მისთვის ამავეარი უფლებამოსილების მინიჭების დამამტკიცებელი საბუთი.

გახსოვდეს: თუ მიგაჩნიათ, რომ ბოჯ ნავთობსადენის პროექტის განხორციელების შედეგად თქვენ მოგადგათ რაიმე სახის გარემოსდაცვითი თუ სოციალური ზიანი, თქვენ შეგიძლიათ მიმართოთ საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენს.

მიმუხვლედიანია გაითვალისწინოთ!

საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტთან საჩივრის წარდგენა უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მომჩივანი უწყაყოფილოა ბოჯ მილსადენის კომპანიის საჩივრების განხილვისა და სადავო საკითხების მოგვარების შექანში მისი გამოხატების შედეგებით. ანუ, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტს მომჩივანმა შეუძლია მიმართოს მას შემდეგ, რაც გაეუფოს "24 საათის" წინა პარასკევის ნომერში გამოქვეყნებულ ბოჯ მილსადენის კომპანიის მიერ დაწესებულ საჩივრის განხილვის ეტაპზე და კვლავ უწყაყოფილო დარჩება შედეგით.

საჩივრის წარდგენის ფორმა, შინაარსი და კონფიდენციალობა

საჩივარი ომბუდმენტს უნდა გაეგზავნოს წერილობითი ფორმით. ის შეიძლება წარდგენილ იქნეს ნებისმიერ ენაზე. შესაძლებლობისა და მიხედვით, ომბუდმენტის პასუხიც იმავე ენაზე იქნება დაწერილი. საჩივარი ომბუდმენტს შეიძლება გაეგზავნოს ფოსტით, ფაქსით ან ელექტრონული ფოსტის საშუალებით (საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტის საკონტაქტო დეტალები იხილეთ სტატიის ბოლოს).

ის, თუ რა სახის ინფორმაციას უნდა მოიცავდეს ომბუდმენისთვის წარსადგენი საჩივარი, არ არის მკაცრად განსაზღვრული. თუმცა, სასურველია, რომ საჩივარში წარდგენილი იყოს შემდეგი სახის ინფორმაცია:

- მომჩივანის სახელი, გვარი, მისამართი და სხვა საკონტაქტო დეტალები;
სურს, თუ არა მომჩივანს თავისი ვინაობის ან საჩივართან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაციის კონფიდენციალობის შენარჩუნება და რატომ;
პროექტის მოკლე აღწერა, მონაცემები პროექტის განახორციელებად და/ან პროექტში მონაწილე ორგანიზაციების/კომპანიების შესახებ; ასევე, ინფორმაცია იმის შესახებ, მომწილეთ, თუ არა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია კონკრეტული პროექტზე;
ნათლად წარმოიჩენა იმისა, თუ როგორ შეილახა ან შესაძლოა, მომავალში შეილახოს მომჩივანის ინტერესები, პროექტის განხორციელების გარემოსდაცვითი თუ სოციალური ზემოქმედების შედეგად;
მითითება იმისა, თუ რა ქმედებები იქნეს გატარებული პრობლემების მოსაგვარებლად; უპირველეს ყოვლისა კი, იმის მითითება, მიმართა თუ არა ადრე მომჩივანმა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის, პროექტის განახორციელებლის ან ქვეყნის მთავრობის წარმომადგენლებს;
თუ მომჩივანის პრობლემა ომბუდმენტთან მიმართავად წახევირად იქნა მოგვარებული, მაშინ, მითითება იმისა, თუ პრობლემის რა ასპექტები დარჩა მოუგვარებელი;
ზუსტად მითითება იმისა, თუ რა შედეგს ელის მომჩივანი საუკეთესო შემთხვევაში;
საჩივარს, შესაძლოა, თან დაერთოს ნებისმიერი სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია ან დამამტკიცებელი მასალა.

აღსანიშნავია, რომ თხოვნის საფუძველზე, ომბუდმენტის აპარატმა, შესაძლოა, დახმარება გაუწიოს მომჩივანს საჩივრის შედეგებში. იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარში მოყვანილი პირველადი ინფორმაცია ნათლად ვერ ასახავს პრობლემას, ომბუდმენტმა, შესაძლოა, მომჩივანს სთხოვოს დამატებითი ინფორმაციის ან ახსნა-განმარტებლის წარდგენა. პოტენციურ მომჩივანებს, ასევე, შეუძლიათ საჩივრის წარდგენა ახსნა-განმარტებისათვის წინასწარ მიმართონ ომბუდმენტს.

რაც შეეხება კონფიდენციალობას, თუ მომჩივანი მითითებს, ომბუდმენტი დაიცავს მომჩივანის კონფიდენციალობას, მაგრამ გასათვალისწინებელია, რომ ომბუდმენტი არ განიხილავს ანიმირს საჩივრებს. ომბუდმენტი, ასევე, იცავს დამამტკიცებელი საბუ-

თების კონფიდენციალობას. ან ინფორმაციის გახმაურება შესაძლებელია, მხოლოდ მომჩივანთან შეთანხმებით.

მომჩივანმა უნდა გაითვალისწინოს, რომ საჩივრის განხილვის საწყის ეტაპებზე პროექტის განახორციელებელს და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის თანამდებობის პირებს, როგორც წესი, მიუწოდებთ ინფორმაცია საჩივრის არსის შესახებ. ამდენად, მომჩივანმა დასაწყისშივე უნდა მითითოს საჩივარში, თუ რა სახის ინფორმაციაზე მითითებს ის კონფიდენციალობის დაცვას. ომბუდმენი იცავს კონფიდენციალობას, ასევე, მხარეთა შორის მოლაპარაკების წარმოებისას.

რა ეტაპები არსებობს ომბუდმენტის აპარატში საჩივრის განხილვისას?

ომბუდმენტისათვის საჩივრის წარდგენის შემდეგ, ომბუდმენტის აპარატში იწყება საჩივრის განხილვა. ეს პროცესი შესაძლებელია, პირობითად ექვს ეტაპად დაიყოს.

I ეტაპი - საჩივრის მიღება

როგორც წესი, საჩივრის მიღებიდან არა უგვიანეს ხუთი დღისა, მომჩივანს ეგზავნება შეტყობინება საჩივრის მიღების თაობაზე.

II ეტაპი - საჩივრის განსახილველად მიღება ან უარის თქმა მის განხილვაზე

ამ ეტაპზე ომბუდმენტი იღებს გადაწყვეტილებას მიიღოს, თუ არა განსახილველად კონკრეტული საჩივარი. როგორც წესი, ამე-

ანალიზის შედეგად შეადგება დასკვნა, რომელიც განსაზღვრულია შემდგომი ქმედებები და საჩივრის განხილვის ვადები. დასკვნის ასლი ეგზავნება მომჩივანს და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს, მათ შორის, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ხელმძღვანელობას და, საჭიროების შემთხვევაში, პროექტის განმხორციელებელს. შესაძლებელია, უკვე ამ ეტაპზე ანალიზის შედეგების შესახებ ინფორმაცია გაეგზავნოს მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტსაც. თუ მომჩივანი არ არის წინააღმდეგი, დასკვნას, შესაძლოა, თან დაერთოს საჩივარიც.

IV ეტაპი - გემის შესრულება

შემდგომი ქმედებების შერჩევისას, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება საჩივრის ხასიათს, განსახილველი საკითხის სირთულესა და გადაუდებლობას. ანალიზის შედეგებზე დაყრდნობით, ომბუდმენტი შეარჩევს და განახორციელებს ქვემოთ ჩამოთვლილი მექანიზმებიდან ერთ-ერთს:

მხარეების მიერ კონფლიქტის მოგვარების გზების ძიების სტიმულირების მიზნით, მომჩივანს, პროექტის განმხორციელებელსა და კორპორაციას შორის დიალოგის გამართვის ხელშეწყობა;
მხარეების მორიგება ან მხარეებს შორის შეთანხმება, ომბუდმენტის აპარატის ან შესამე დამოუკიდებელი მხარის ჩართვის გზით;
ომბუდმენტის აპარატის მიერ კომპრომის დაწევა;
რთული და გადაუდებელი საკითხების გადასაჭრელად შუალედური რეკომენდაციების მომზადება.

ომბუდმენტის უპირველესი ამოცანაა, კონფლიქტის მოგვარება მხარეებს შორის დიალოგის გამართვის გზით. რაც შეეხება მორიგებასა და შეთანხმებას, ეს მექანიზმები გამოყენებულ უნდა იქნეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს მისაღებია ყველა მხარისათვის.

ამრიგად, ამ ეტაპის დასასრულ, დიალოგის, შუამავლობისა და მორიგების პროცესის შედეგად, შესაძლოა, მიღწეულ იქნეს ყველა მხარისათვის მისაღები შეთანხმება. შეთანხმება ფორმდება წერილობითი ფორმით და ანგარიშის სახით წარედგინება მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტს. შეთანხმება შეიძლება ითვალისწინდეს კორპორაციის ან პროექტის განახორციელების მიერ ჩასატარებელი ქმედებების შესახებ წინადადებებს. მასში უნდა იქნეს მითითებული დადებელი ქმედებების მიზნები, ხასიათი, არსი, ვადები და სხვა.

იმ შემთხვევაში თუ ზემოთ ჩამოთვლილი მექანიზმები არაეფექტური აღმოჩნდება კონფლიქტის მოსაგვარებლად, ომბუდმენტმა, შესაძლოა, მიიღოს გადაწყვეტილება ახსნა-განმარტებლის შესახებ. შემდგომში გამოძიების მოცულობას, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, განსაზღვრავს თვით ომბუდმენტი. გამოძიებისას შესაძლოა განხორციელდეს შემდეგი ქმედებები:

საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის დოკუმენტაციის შესწავლა;
მომჩივანთან, კორპორაციის თანამშრომლებთან, პროექტის განმხორციელებელთან, ქვეყნის მთავრობასთან, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან შეხვედრების ჩატარება;
გაცემა პროექტის განხორციელების ადგილზე;
პროექტის განხორციელების ადგილზე ღია შეხვედრების ჩატარება; წერილობით და ზემოთრისტივერი ახსნა-განმარტებების მითხოვნა ინფორმაციის ნებისმიერი წყაროდან;
შესაძლებელია პროფილის ექსპერტების ჩართვა საჩივრის განსახილველად.

V ეტაპი - საბოლოო გადაწყვეტილების გამოტანა და საჩივრის განხილვის დამთავრება

ომბუდმენტის უფლება აქვს, შეწყვიტოს საჩივრის განხილვა შეთანხმების მიღებისას ან იმ შემთხვევაში, თუ თვლის, რომ შემდგომი გამოძიება ან კონფლიქტის მოგვარების არჩეული გზები წარუმატებელია. საჩივრის განხილვის დამთავრებისას, ომბუდმენტი უგზავნის ანგარიშს მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტს. ანგარიშს, ასევე, ეგზავნება მომჩივანს, კორპორაციის ხელმძღვანელობას, პროექტის განმხორციელებელს და ქვეყნება საჯაროდ.

იმ შემთხვევაში, თუ საკითხის დარეგულირების გამოყენებულ გზებისა და ფაქტების გამოძიების შედეგად, ვერ მოხერხდა თვითონ მხარეების მიერ კონფლიქტის მოგვარება, ომბუდმენტს შეუძლია იმოქმედოს ორგანოად:

- აცნობოს მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტს, რომ პრობლემის გადაჭრის მცდელობა უშედეგოდ დამთავრდა და კონფლიქტის მოსაგვარებლად კორპორაციის მიერ რაიმე სახის ქმედების გატარება უპირატესიერებია;
ან
წარუდგინოს რეკომენდაცია მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტს იმ შემდგომი ქმედების შესახებ, რომელიც უნდა გაატაროს კორპორაციის ხელმძღვანელობამ საჩივარში წამოჭრილი საკითხების გადასაჭრელად.

VI ეტაპი - მონიტორინგი

ომბუდმენტი უზრუნველყოფს, რომ მხარეთა შორის მიღწეულ შეთანხმებამ გათვალისწინებულ იყოს შემოწმებისა და შედამხედველობის შესაძლებლობები. მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტისადმი წარდგენილ ანგარიშს, როგორც წესი, თან ერთვის მიღწეული შეთანხმების შესრულების მონიტორინგის პრეგრაზა და ვადები. ომბუდმენტმა ზადამხედველობა და კონტროლის განხორციელებისას შესაძლოა, დახმარებულად მიმართოს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ან სხვა ორგანიზაციების თანამშრომლებს.

საკონტაქტო ინფორმაცია
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ომბუდმენტი, ქალბატონი, მეგ ტელიორი
მისამართი: Compliance adviser/Ombudsman International Finance Corporation 2121 Pennsylvania Ave., NW Room F5K-292 Washington, DC 20433 USA
ტელეფონი: +202 458 1973
ფაქსი: +202 522 7400
ელ/ფოსტა: cao-compliance@ifrc.org
3D-გვერდი: www.cao-ombudsman.org
საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების სხვა საკონტაქტო დეტალები
მსოფლიო ბანკის საბარათშეღობის რუბრი
მისამართი: თბილისი, 380079, ჭავჭავაძის გამზირი, 1, 10ბნ N5a ტელ: 913096 ან 912537
ფაქსი: 913508
საკონტაქტო პირი: ინგა ჰაიჭაძე
საბარათშეღობის საფინანსო კორპორაციის საბარათშეღობის წარმომავლობა
მისამართი: თბილისი, 380079, ჭავჭავაძის გამზირი, 1, 10ბნ N5a ტელ: 913096 ან 912537
ფაქსი: 913508
საკონტაქტო პირი: ანა ახალაკაცი
მთავარი რეკონსტრუქციისა და განვითარების განკის საბარათშეღობის წარმომავლობა
მის: თბილისი, 380002, ნინო ჩხეიძის ქ. N38 ტელ: 920512
ფაქსი: 923845
საკონტაქტო პირი: ნიკოლაი პავისკი

ყოველთვის თანახმდროვა

ბ3

რედნავს ცოლი ჰყოლია...

ბ5

კვირის TV პროგრამა

ბ7

მოსამართლე დაბალი ღირებულება არ არის

მანია ქალბატონი

დემოკრატიის პირველმა ტალღამ ჩვენს ქვეყანაში ახალი სტრუქტურების საჭიროება მოიტანა. ძველი მეთოდების თავისებურებები წინა ხელისუფლებამ უკვე არსებული სტრუქტურების რეფორმირების აუცილებლობა ვეღარ დაინახა. პოდა, ეს პირველი ტალღა როგორც აზერბაიჯანის, ისე ჩაქვალი - უამრავი პარალელური სტრუქტურა რეალურად ვერაფერს აკეთებდა. ასე დაემართა სასამართლო რეფორმაც - აზერბაიჯანის მდგომარეობაში გაიყვანა და 1999 წლის დასაწყისიდან დღემდე არაფერი შეცვლილა. იუსტიციის საბჭოს მხოლოდ გამოცდების კურატორება შერჩა ფუნქციად. დღეს, როცა იმის თავიდან დაწყება გვიხდება, რაც 10 წლის წინ უნდა დაგვეყო, დემოკრატიული ინსტიტუტების ხელახალი საჭიროების საკითხი დგება. ერთ ხანს მივიწყებულ იუსტიციის საბჭო მისი მდივნის ხაზურინამა განცხადებამ შეგვასახსრა, ის შინაგან საქმეთა მინისტრის დაუპირისპირდა (ამის შესახებ პრესამ ყველაფერი თქვა). გარდა პოლიციელებისგან მოსამართლეთა ინტერესების დაცვისა, საბჭოს უფლებამოსილების და ცვლილებების საკითხი პარლამენტის დღის წესრიგშიც დადგა. რადგანაც სახელმწიფოს ეს სტრუქტურა ისევე სჭირდება, საბჭო უფლებამოსილი ითხოვს. გვესაუბრება იუსტიციის საბჭოს მდივანი ვა გერეაძე.

- რა იცვლება?

- საბჭოს უფლებების გაფართოებაზე საუბარი არ არის. კანონის ერთ-ერთი დამატებითი კომპლექსიცაა გათვალისწინებული. იუსტიციის საბჭოს მოსამართლეების მხრიდან კანონის უხეშ დარღვევაზე საბჭოს აღძვრის უფლება რომ შექონდეს. აქამდე მხოლოდ დისციპლინის დარღვევაზე შეიძლება აღძვრის უფლება.

- კონკრეტულად როგორ აპირებთ ამ მუხლის გამოცდებებს?

- ამის შესახებ, ალბათ, პარლამენტი მიერ მომდინარეობს ჩამოყალიბდება - კანონის უხეშ დარღვევად ის არ უნდა ჩაითვალოს, როდესაც პირველი ინსტანციის სასამართლო კანონის სხვაგვარად უკეთეს ინტერპრეტაციას და მეტი ინსტანციის ან უმაღლესი სასამართლო - სხვაგვარად. ანუ, ინტერპრეტაციის საკითხები კანონის უხეშ დარღვევად არ უნდა ჩაითვალოს.

- აქამდე ვის ჰქონდა საბჭოს აღძვრის უფლება ამგვარ დარღვევებზე?

- უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს ინდივიდუალურად აქვს ეს უფლება. მას შეუძლია, კანონის უხეშ დარღვევაზე აღძვრის სისხლის სამართლებრივი დევნა. უზენაესი სასამართლო სხვა სასამართლოებისათვის ზემდგომი ინსტანციაა და მას შეუძლია იმსჯელოს იმის შესახებ, თუ კანონის რომელი ნორმა უნდა გამოიყენებინა ამა თუ იმ სასამართლოს.

ამ ცვლილებით იუსტიციის საბჭოს ფუნქცია უფრო მეტად ხისტ იმ შემთხვევებში იქნება, როდესაც მოსამართლეების მხრიდან აპკარა კანონდარღვევას დაკვირვებთ.

- როგორ ფიქრობთ, გავა პარლამენტში ეს ცვლილება? შეიქმნება კიდევ ერთი ზემდგომი ბერკეტი სასამართლოებისთვის?

- მიუხედავად იმისა, რომ კანონის მომზადების პროცესში ჩართული ვიყავით, ეს ცვლილებები იუსტიციის საბჭოს ინიციატივა არ არის. პარლამენტის იურიდიული კომიტეტია ამის ინიციატორი.

თუ საბჭოს აზრის მომხმნას საჭიროდ ჩათვლიან, საპარლამენტო განხილვაშიც მივიღებთ მონაწილეობას.

- აქამდე იუსტიციის საბჭოს ჰქონდა კანონდარღვევი მოსამართლეების დაჯიჯის ბერკეტი?

- პირდაპირ ეს ფუნქცია არ ჰქონდა, მაგრამ ბერკეტი, რა თქმა უნდა, არსებობდა. თუმცა, რაც იუსტიციის საბჭოს შეიქმნა, იმის შემდეგ მრავალჯერ

შეიცვალა კანონი საერთო სასამართლოების შესახებ. ვის რა ფუნქციები აქვს, დღესაც საკმაოდ გაურკვეველია - არსებობს იუსტიციის საბჭო; სასამართლოების დეპარტამენტი, რომელიც მატერიალურ მხარეზეა პასუხისმგებელი; მოსამართლეთა კონფერენცია, რომელიც მოსამართლეთა საერთო ყრილობას წარმოადგენს; ადმინისტრაციული კომიტეტი და საკოორდინაციო საბჭო და აგრეთვე არსებობს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, რომელიც ინდივიდუალურად არის აღჭურვილი ადმინისტრირების გარკვეული ფუნქციებით.

- კონკრეტულად სად იკავებთ ამ სტრუქტურათა ფუნქციები?

- რომ დავესაუბრო და პასუხისმგებლობათა განსაზღვრას შევეცადოთ, ერთმანეთზე გადაბარების მეტს ვერაფერს გავაკეთებთ. ჩემი აზრით, ეს არც სახელმწიფოსთვის, არც იუსტიციის საბჭოსა და დანარჩენი ორგანიზაციებისთვის არის კარგი. მთავარია, ყოველ ორგანიზაციას კონკრეტული უფლებამოსილება უნდა ჰქონდეს. ეს ძველმოღვაწე, პარალელური სტრუქტურებია, რომლებიც სინამდვილეში არაფერს აკეთებდნენ. ჩემი მთავარი მიზანი ამ სისტემის ეფექტური სტრუქტურების ხელის შეწყობაა. იუსტიციის საბჭო ამზადებს კანონს და იმედი მაქვს, რომ დაახლოებით, ერთ თვეში პრეზიდენტი საკანონმდებლო ინიციატივით შევა პარლამენტში. საქმე ის არის, რომ უზენაესი სასამართლოს შესახებ არსებობს ერთი კანონი, საერთო სასამართლოების შესახებ - მეორე, რამაც უზენაესი სასამართლო სხვა ინსტანციების სასამართლოებს დააშორა. ყველას თავისი დამოუკიდებელი ბიუჯეტი აქვს და ყოველთვის ისე ხდება, რომ პირველი ინსტანციის მოსამართლეები გვეჩვენებენ. ჩემი აზრით, ეს ყველაფერი ერთ, საერთო სასამართლოების შესახებ კანონში უნდა იყოს გაერთიანებული, რადგანაც სასამართლო ერთიანი სისტემაა და სასამართლოებისთვის ერთიანი ფრონტი უნდა იქნებოდეს.

- თქვენ ამ ორგანიზაციებთან შედარებით, ექნება თუ არა მეტი ლეგიტიმურობა იუსტიციის საბჭოს?

- არ მგონია. არ მიმაჩნია, რომ იუსტიციის საბჭოს მეტი ან ნაკლები უფლებამოსილება უნდა ჰქონდეს. სანამ კონსტიტუციამ ჩაინერგა ტერმინი "იუსტიციის უმაღლესი საბჭო", სინამდვილე გთხრობს, მეგონა, რომ ეს უწყება გაუქმდებოდა, რადგანაც, დროთა განმავლობაში იუსტიციის საბჭოს ფუნქციები დაეკარგა და მხოლოდ გამოცდების ადმინისტრირება ევალებოდა. ეს კი ნებისმიერ იმ კერძო პირს ან არასამთავრობო ორგანიზაციასაც შეუძლია, რომელსაც სახელმწიფო შეკვეთას მისცემს. რადგანაც გადაწყდა, რომ საბჭომ უნდა იარსებოს, მას პასუხისმგებლობაც უნდა ჰქონდეს და განსაზღვრული ფუნქციებიც და ამათ არაკითარ შემთხვევებში არ უნდა შეხლულდოს მოსამართლეთა დამოუკიდებლობას.

- სასამართლო პრესასავით არის კორდინირების ნებისმიერი მცდელობა ზენოლად შეიძლება იყოს აღქმული. ასეა?

- გააჩნია... არც ოკეანის გაღმა და არც ვეროპაში არ არსებობს ისეთი სასამართლებრივი სისტემა, სადაც მნიშვნელობა არ ჰქონდეს, თუ ვინ მუშაობს. მთავარია, საჯარო სამსახურში არსებობდნენ ადამიანები, რომლებიც ბოროტად არ გამოიყენებენ სამსახურებრივ მდგომარეობას.

ვეროპის მთელ რიგ ქვეყნებში სასამართლოების ადმინისტრირებას და დაფინანსებას ჯერ კიდევ იუსტიციის სამინისტრო ახორციელებს. რეფორმის საბჭო კოლეგიალური ორგანოა და წინაგადამდგომელი ნაბიჯია. საკითხების კოლეგიალურად გადაწყვეტა უფრო მეტ გარანტიებს ქმნის, ვიდრე რომელიმე სამინისტროს მიერ ადმინისტრირებული ორგანო. თუმცა, პრობლემები ნებისმიერ მოდელში შეიძლება იყოს.

- როგორ ფინანსდება ჩვენი მართლმსაჯულება?

- რამდენადაც ვიცი, უზენაესი და საოლქო სასამართლოებს ნაკლები პრობლემები აქვთ. რაიონული სასამარ-

თლოების დაფინანსებაში, ფაქტობრივად, წუდება. იმდენად, რომ ხელშეკრულებით აყვანილი თანამშრომლების გაშვება უნდა და რაიონულ სასამართლოებს ზოგჯერ დარაჯიც კი არ ჰყავს. არ აქვთ გადაწყვეტილებების დასაბუთება ფურცლები. ძალიან საგანგაშო ვითარებაა. ბიუჯეტის განხილვისას, როგორც წესი, ყველა ცდილობს მისი უწყებისთვის მეტი ჩაიდოს. ნამდვილად არ ვახდენ უტრირებას, მართლა საგანგაშო მდგომარეობაა. დიდი იმედი მაქვს, რომ ივლისში, როდესაც ბიუჯეტი გადაიხდება, რაიონულ სასამართლოებს ბიუჯეტი გაეზრდებათ. დიდი იმედი მაქვს, რომ სასამართლოებს ელემენტარული ფუნქციების შესრულების საშუალება ექნებათ.

- ამ ბიუჯეტით რა დაფინანსება აქვთ სასამართლოებს?

- არ ვიცი. ამაზე პასუხისმგებელი სასამართლოების დეპარტამენტია... აი, მეც დავიხეი პასუხისმგებლობის გადაზრდად...
- კარგია, რომ თავად აღნიშნეთ...
- თუმცა, მკვეთრად გამიჯნული უფლებამოსილება გვექნება თუ არა, ჩვენ ყველამ ერთად უნდა ვიზრუნოთ იმისთვის, რომ სასამართლოები გადაჩრჩენ - ეს პასუხისმგებლობა ყველას აქვს.

- ჯარი რომ ხელისუფლებისთვის უპირატესი პრიორიტეტი გახდეს, ამას ყველა ხედავს. სასამართლო სისტემის ამგვარი მდგომარეობა შეინიშნება?

- რა თქმა უნდა, ჯარი ნომერ პირველი პრიორიტეტია, მაგრამ სასამართლოებიც ასეთივე პრიორიტეტი ერთი ელემენტარული მიზეზის გამო არის - ჩვენ თუ არ გვეყოლება მაღალხარისხიანი, დამოუკიდებელი, პროფესიონალი და მოუკერძოებელი მართლმსაჯულება, ქვეყანაში ინვესტიციებს არავინ ჩაიდებს. საკუთარი მიზნების დასაწყობად არც ერთი სერიოზული ქვეყნის უფრო ერთი სერიოზული ინვესტიორი არ წავა ისეთ სახელმწიფოში, სადაც არ აქვს იმედი, რომ ის უკანონოდ არ დაიჩაგრება.

- სასამართლოები არ არის მოსამართლეებისთვის. ეს არის ხელისუფლების დამოუკიდებელი შტო, რომელიც თავიდან ბოლომდე დგას იმ აღმშენებლობით პროცესებში, რაც ჩვენს ქვეყანაში უნდა მოხდეს.

- როგორ და ვინ რეაგირებს მოსამართლეთა დისციპლინარულ დარღვევებზე?
- დევნის აღძვრა საოლქო სასამართლოების თავმჯდომარეებს შეუძლიათ - თბილისის საოლქო სასამართლოს საკუთარ და აღმოსავლეთ საქართველოს მოსამართლეებზე, ქუთაისის სასამართლოს, ასევე, საკუთარ და დასავლეთ საქართველოს მოსამართლეებზე და აჭარის უმაღლეს სასამართლოს.

- რამდენი შემთხვევა იცით ისეთი, მოსამართლემ რომ კოლეგის "ტყავი დახია"?

- აქ ახალი დანიშნული ვარ, მაგრამ რამდენადაც ჩემთვის არის ცნობილი, მას შემდეგ, რაც ახალი მოსამართლეები დაინიშნენ, ასზე მეტ მოსამართლეს სხვადასხვა სახის დისციპლინარული სახედული აქვს დაკისრებული. 16 მოსამართლე კი დაკავებულია იმ დამდებელი თანამდებობის დანაშაულებით, რომლებიც თავისივე უფლებების დარღვევით არსდებიან.

- შეგიძლიათ დაასახელოთ რამდენიმე შემთხვევა, რომელიც სასამართლოებისთვის არის კარგი მაგალითი?

- მთელს ქვეყანაში არსებობს კარგი მაგალითები, მაგრამ სასამართლოებისთვის არის კარგი მაგალითი, როდესაც სასამართლოები თავიდან უწყობენ სახელმწიფოს ინტერესებს. მაგალითად, როდესაც სასამართლოები თავიდან უწყობენ სახელმწიფოს ინტერესებს. მაგალითად, როდესაც სასამართლოები თავიდან უწყობენ სახელმწიფოს ინტერესებს.

ოთ რომელიმე ცნობილი გვარი?

- არა.
- რა სტატუსია სასამართლო რეფორმა?
- სასამართლო რეფორმას დღეს ძალიან ძლიერი მხარე ტალღა სჭირდება. ეს შეიძლება გამოიხატოს როგორც სტრუქტურულ ცვლილებებში, ასევე

რა თქმა უნდა. ჭარი ნომერ პირველი პრიორიტეტი. მაგრამ ჩვენ თუ არ გვეყოლება დამოუკიდებელი პროფესიონალი მართლმსაჯულება, ქვეყანაში ინვესტიციებს არავინ ჩაიდებს.

სხვა მიმართულებითაც. პირველი ნაბიჯი, რომელსაც ჩვენ ვცდებთ და პარლამენტის მხარდაჭერის იმედიც გვაქვს, იქნება ის, რომ თბილისის რაიონული სასამართლოები თბილისის საოლქო სასამართლოში გაერთიანდებოდეს.

- მიზანი?

- თბილისში 5 რაიონული სასამართლოა და ამათან თავისუფლად შეგვიძლია გავაკეთოთ ქალაქის ერთი სასამართლო.

მექრთამე თანამდებობის პირის დაჭერამდე ვისაც ადამიანი ხედის გადაწყვეტა ევალება. მაგრამ მოსამართლეების დაბალ დონეებზე გამოყენების კატეგორიული წინააღმდეგი ვარ.

გადაადგილების საშუალება, პენსიები. ხალხს მართლმსაჯულებასთან ფაქტობრივი ექსკუსი არ უნდა მოუწყოთ.

- და ეს იქნება მთელი ტალღა?

- პირველ ეტაპზე ეს იქნება. თუ თბილისის კარგი სასამართლოს შექმნა მოვახერხებთ, ამით გარკვეულ თანხებსაც დავზოგავთ - 5 მენობის შენახვის, ინფრასტრუქტურის მოწყობის დამატებითი ხარჯების ეკონომიას გავზრდით. ეს იქნება სტრუქტურული და არა საკადრო ცვლილება.

- რატომ გაჩერდა პირველი, მძლავრი ტალღა რომელიც ჩვენი დღევანდელი პრეზიდენტის სახელს უკავშირდება?

- მაშინ იუსტიციის საბჭოს წევრი ვიყავი და ძალიან დიდ ნაბიჯებით დაიწყო. სწორედ მაშინ უნდა დახვეწილიყო პროკურატურის რეფორმაც. იუსტიციის საბჭოდან პირადად მე ვიყავი ერთ-ერთი პასუხისმგებელი პროკურატურის რეფორმაზე და სამშუბაროდ, ვერაფერი მოვახერხებ.

- მაშინდელ ხელისუფლებას რეფორმირებული პროკურატურა, ალბათ, არ სჭირდებოდა, მაგრამ დღეს?

- მაშინ პროკურატურაში ცვლილებების შეშინდით. სასამართლოში განხორციელებული რეფორმით ცვლილებებმა საგრძობად გავზარდა მოსამართლეთა დამოუკიდებლობის და მოუკერძოებლობის ხარისხი.

- ეგ როდის იყო, შეგახსენებთ, თუ შეიძლება?

- მაშინ, როდესაც მოსამართლეები ახალი დანიშნულები იყვნენ. ხელისუფლებისთვის, ალბათ, ეს გახდა საზიზღო და ასეთივე პროკურატურა აღარ მოუწონდა. გაიყვანა პროკურატურის, ადვოკატურის რეფორმები... მოსამართლეს პროცესში უფლებების პრინციპით მიჰყავს, იქ უნდა იყვნენ მხარეები, პროკურორები, ადვოკატები და ეს ერთიანი სისტემაა. წარმოუდგენელია პროფესიული გადაწყვეტილების დაწერა, თუ არ გვავსისეთივე პროფესიონალი პროკურორი და ადვოკატი. როდესაც ეს შუაში გაწყდა, ამან დარტყმა თვითონ სასამართლო რეფორმასაც მიაყენა.

- დღეს ვინმეს უნდა ამ ყინულის გაღობვა?

- ჩემი აზრით, ხელისუფლება ამისთვის განწყობილია.

- ხმაურიან თემას, პარამიტივიზაციის დაპირისპირებას შეეხოთ. ამ კონკრეტულ შემთხვევაზე რატომ ატყვია ამბავი, როდესაც უკანონო დაკავებები, იარაღის თუ ნა-

წარმოებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ. პირადად მე ძალიან თავისუფლად ვთქვი უარი პარლამენტზე, როდესაც დღეს კი ისეთი პროცესები ვითარდება - აჭარა, ოსეთი და სხვა - რომ ნებისმიერ ადგილზე რიგი ითურისტად ვიშუშავებ. ვ ა ნ ა ი რ ი პრობლემა არ მახვია.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ინფორმაციები მხოლოდ ჭორის დონეზე მოდის, მაგრამ ჩემი აქ მუშაობის მოკლე ხნის მანძილზე დადასტურებული ფაქტები არ მუშაობდა.

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- თითქმის ყველა სახელისუფლებო შტოში გიმუშავიათ. რას ფიქრობთ, პარლამენტი ხელმოცარული აღმასრულებლების თავსებადობა არ იქნება?

- როგორ ხდება უკანონო შედეგები?

- ყველას საკუთარი მიზნები აქვს და ყოველმა ადამიანმა თავად უნდა, სად შეიძლება საკუთარი თავის უკეთ გამოვლინება. იმ დროისთვის (თუმცა, ძველი ხელისუფლების ლენინმა არ მინდა) პარლამენტი ერთადერთი ადგილი იყო, საიდანაც რეფორმების გატარებისთვის ხელისუფლებაზე ზნუნა შეიძლება თავისუფლად ვთქვათ.

ყოველთვისი თანამედროვე

ნოდარ მალაზონიას პერსონალური გამოფენა ქარვასლაში

ვირა ნაზარაძე

ფოტო, ფერწერა, გრაფიკა, პლაკატი, - ასეთი მრავალმხრივობა არ არის გუშინ "ქარვასლაში" გახსნილი გამოფენისადმი განსაკუთრებული ინტერესის ერთადერთი მიზეზი. ავტორის მიერ გასული საუკუნის 50-იანი წლებიდან დღემდე შექმნილი ნამუშევრები ყველა დროის ესთეტიკის მოწონებებს სამართლიანად იმსახურებს. განსაკუთრებული კი ნოდარ მალაზონიას ის პლაკატებია, რითაც წლების განმავლობაში უცხოეთში საქართველოს ეცნობოდნენ.

სამწუხაროდ, ყველა ხელოვანის ხედვით არ არის, მისი ხედეგა სხვადასხვა დროს შეესატყვისებოდა; მაგრამ, ეს არ აკნინებს ხოლმე ამ ხელოვანთა შემოქმედებას. განსაკუთრებულ პატივისცემას კი მაინც ისინი იმსახურებენ, ვისგანაც ყოველთვის შეუძლიათ ისწავლონ; ან, უბრალოდ, განცვიფრდნენ. ასეთი გაცემბა კი უდავოდ ელის "ქარვასლაში" მისულ დამთვალიერებელს, როდესაც ნახავს, რომ პლაკატების სერია, რითაც "ინტურისტი" მსოფლიოს საქართველოს წარუდგენდა ხოლმე, ისეთივე თანამედროვეა, როგორც იგივე ავტორის იდენტური დონეზე შესრულებული "სონისა" და "ფილისის" ფერმების სარეკლამო ფოტოები. ამიტომაც თქვა გუშინ კიდევ ერთმა პროფესიონალმა ფოტოგრაფმა იური მეჩეთოვამ გამოფენის ავტორის შესახებ: ნოდარ მალაზონია ყველა დროის თანამედროვეა.

ასეთი კომპლექსური გამოფენა, სადაც თავმოყრილია გასული ათწლეულების თბილისის ერთ-ერთი კოლორტის ნოდარ მალაზონიას ფერწერული, გრაფიკული ფოტონამუშევრები, მსოფლიოში ცნობილი თუ იდეური პლაკატები, 80-იანი წლების შემდეგ

თბილისი სახელმწიფო უნივერსიტეტი

მუდამ თანამედროვე ნოდარ მალაზონია რეზო ჩხეიძისთან ერთად

თბილისში არ გამართულა. ამიტომაც, "ქარვასლას" გუშინდელ დამთვალიერებელთა დიდი ნაწილი (განსაკუთრებით, უფროსი თაობა) განსაკუთრებულ ნოსტალგიას განიცდიდა კედლებზე გაკრული პლაკატების მორიგი ნახვისას.

განვლილი ათწლეულების ნოსტალგია არ დაგტოვებთ ძველი ფოტოების დათვალიერებისას. პორტრეტები, პეიზაჟები (მათ შორის, განსაკუთრებით შთაბეჭდილი მაინც შემოდგომა-ზამთრის პეიზაჟები მეჩვენება); ინგლისში, ტიბეტსა და პოლანდიაში გადაღებული ფოტოები, რომელთა გარკვეული ნაწილი ღია ბარათების სახითაა წარმოდგენილი. ფოტოექსპოზიციები; ან განსაკუთრებით ერთი მათგანი მიიტევებს ყურადღებას - მაშვი ვარდით

ხელში და ანერია: 22 ნოემბერი, 2003 წელი. მოგვიანებით ავტორთან გავერკვიეთ, რომ ფოტოზე გადაღებული ბავშვი მისივე შვილია - ისიც მხატვარი, ბაჩი. "ეს ისეთი ფოტოა, ამის დადგმა შეუძლებელია. როდესაც ბაჩიმ შემამჩნია, რომ ფოტოს ვუღებდი, გაოცდა. ასეთი გაცემბულ სახეს დადგმით ვერ გადავიღებდი. შემდეგ ეს ფოტო მიხვილ სააკაშვილს მიუზღვენი და თარიღიც დავანერე", - გვითხრა ნოდარ მალაზონიამ.

პლაკატებს რაც შეეხება, ესთეტიკური გარდა, მათ ამ საქმის პროფესიონალის ხელი ატყვია (ნოდარ მალაზონია პირველი იყო, ვინც უცხოეთში პირველი ქართული პლაკატი გაიტანა); ისინი შეიცვალა საუკუნის გასული ათწლეულების ისტორიისაც მოგვითხრო-

ბენ. დარბაზში გამოფენილია ნოდარ მალაზონიას "თეთრი ბაირაღების" თუ მაიაკოვსკისთან დაკავშირებული პლაკატები; აღარაფერს ვამბობ "ინტურისტის" სერიებზე, რომელიც მხატვარს რუსთაველის თეატრზე, ქართულ არქიტექტურულ ძეგლებსა თუ "ბორჯომის" წყალზე უამბობს; საქართველოს შესახებ ალექსანდრე დუმას სიტყვებს ახსენებს და ამგვარად აცნობს ჩვენ ქვეყანას დანარჩენ მსოფლიოს.

დაბოლოს, "ქარვასლას" შესამე თვალზე მარჯვენა დარბაზში გამოფენილია ნოდარ მალაზონიას ფერწერული და გრაფიკული ნამუშევრებიც. მათ შორის, ფერწერულ პეიზაჟები ავტორისთვის დამახასიათებელი გურული იუმორით გამოირჩევა და დათვალიერებლის ყურადღებას განსაკუთრებულად იპყრობს.

მოგონებების მოლაპკულაზი "ნიგნის სახლში"

თამარ სანიშვილი

ყველაზე მეტად ჭირს მეგობრის წარდგენა აუდიტორიის წინაშე, - ამ სიტყვებით წარმოგიდგინა მწერალმა ზაალ სამადაშვილმა თავისი უახლოესი მეგობარი და საყვარელი ავტორი, პოეტი გივი სულაკაური, რომელიც გუშინ "ნიგნის სახლის" ხუთ-შაბათური ციკლის, "ახალი განზომილების" სტუმარი იყო. შეხვედრის თემა ასეთი გახლდათ - "მოგონებების მოლაპკულაზი". მათ, ვისაც გივი სულაკაურის ბოლო (და, ამავდროულად, პირველი პროზაული) კრებული "მე და ჩემი ღიზა" წაუკითხავს, ეს სათაურიც კარგად ეხსოვებათ. ასე ჰქვია კრებულის ერთ-ერთ ქვეთავს, რომელშიც პოეტის ჩანაწერებია თავმოყრილი.

მოგონებების სერია გუშინდელ შეხვედრაზე ზაალ სამადაშვილმა გაახსნა. მან 1966 წლის ამბები გაიხსენა და იქვე დასძინა, წელი იმიტომ მახსოვს, რომ ინგლისის მსოფლიო ჩემპიონატი იყო. გაიხსენა, როგორ ისევ ნებდნენ ქვიშხეთში მუხუთე კლასელები - გივი და ზალიკო, როგორ ეწეოდნენ "პრიმას", როგორი შთაბეჭდილება მოახდინა მათზე "განძობა კუნძულმა" და "შაჰმა ისარმა" და კიდევ ბევრი სხვა რამ.

პროზიკაში შეგვეცლო საუბრისთვის ნებისმიერი თემა შეგვეჩინა, - ამბობს "ახალი განზომილების" სტუმარი, თუმცა საბოლოოდ ბავშვობის მეგობრებმა, სტუმარმაც და მასპინძელმაც, ალბათ სწორი არჩევანი გააკეთეს. იცოდნენ, რომ მაინც მოგონებებს მთავრად უნდა ეთმობინათ და ერთგვარად თავი დაიზღვიეს. გივი სულაკაურმა შეხვედრის დასასრულში იხუმრა კიდევ, სელინჯერის გმირებით თემი-

ბაქო კულაკაშვილი ფოტო

"მადლობა ყურადღებისთვის და დროის დაკარგვისათვის. თქვენი გივი. დაილალეთ. არა? (არა - პასუხობს აუდიტორია) აი, მე კი დავიღალე."

დან რომ არ გადაიხევიდა და პუბლიკას "გადაუხვია, გადაუხვია" არ ეკოთინებინა, ავდევიც და პირდაპირ გადავუხვიე თემიდან.

ასე დაიფრქვა მოგონებების მოლაპკულაზი "ნიგნის სახლში". გივი სულაკაური, რომელმაც, როგორც თავად გავიგე, კარგი მახსოვრობა აქვს, გასახსენებელი მართლაც ბევრი დაუგროვდა. სხვათა შორის, ეს მოგონებები პირველად სწორედ თავის მეგობარს, ზაალ სამადაშვილს გაუზიარა: "ზალიკომ მიითხრა, ზუსტად ასეთი რაღაცები მიყვარსო და მერე ამ რა-

ღაცებს დაგარქვი მოლაპკულაზი." "ნიგნის სახლის" ახალგაზრდა აუდიტორია ამ მოლაპკულაზით გუშინ მართლაც დაიბუხდა. პოეტმა ბევრი რამ იქვე სახელდახელოდ გაიხსენა, არც კრებულისა და ნაწყვეტების ნაკითხვა დაიზარა... თან სულ წუხდა, მსმენელი არ გადავალაო და პატარა და მსუბუქ ნაწყვეტებს, ე.წ. "მსუბუქი ყოფაცქევის მოგონებებს" (ასე მონათლა ეს ნაწყვეტები თავად ავტორმა) არჩევდა. თუმცა მსმენელს დალდა მინცდამაინც არ შეტყობია და გივი სულაკაურის ახალგაზრდა

თავყანისციმცილები ალბათ კიდევ დიდხანს დარჩებოდნენ მოგონებების სამყაროში, თავად პოეტს რომ არ "გამოეფიხებინა".

"მოდიო, ახლა ერთს კიდევ ნავიკითხავთ და დავამთავროთ. თქვენც დაგვალეთ და მეც დავიღალე." გივი სულაკაური კიდევ რამდენიმე მოგონებას კითხულობს და მსმენელს ემშვიდობება: "მადლობა ყურადღებისთვის და დროის დაკარგვისათვის. თქვენი გივი. დაილალეთ, არა? (არა - პასუხობს აუდიტორია) აი, მე კი დავიღალე."

ათნობრაჟიული მუხაუმი

ფოლკლორის ფესტივალი Art-გენი
15:00 სთ. - მარიონეტების თეატრი
17:00 სთ. - ფოლკლორი: აჭარა, ლაზეთი, რაჭა
21:00 სთ. - ნინო ქათამაძე და ჯგუფი "ინსაითი"

თეატრები

თეატრალური სარდაფი
პატრიკ ზიუსკინდის მიხედვით "კაფე როსინი"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
აქესენტი ცაგარელი "ხანუმა"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.

თავისუფალი თეატრი
დათო ტურაშვილი "ჯინსების თაობა"
რეჟისორი: დათო დოიაშვილი
დას: 19:00 სთ.

ვერიკო ანჯაფარიძის სახელობის ერთი მსახიობის თეატრი
რევაზ კლდიაშვილი "მარტოობის ბინადარი"
კითხულობს სოფიკო ჭიაურელი
დას: 18:00 სთ

კინოთეატრები

ამირანი
"ტროა"
დას: 10:00; 13:00; 16:00; 19:00; 22:00 სთ.

კინოს სახლი
ბერნარდო ბერტოლუჩის ფილმების რეტროსპექტივა "უკანასკნელი ტანგო პარიზში"
დას: 18:00 სთ

გამოფენები

ქარვასლა
ნოდარ მალაზონიას ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

საქართველოს ხელოვნების მუზეუმი
"XX საუკუნის ქართული ხელოვნება"

თანამედროვე ხელოვნების გალერეა
აჭარელ, აფხაზ და ქუთაისელ მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა

TMS
ლევან ლალიძის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

"ჰობი"
გრაფიკული ნამუშევრების გამოფენა

სურათების ეროვნული გალერეა
სახვითი ხელოვნების ნიმუშთა გამოფენა

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

6 ივნისი

გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი საერთაშორისო კულტურულ-საგანმანათლებლო კავშირი "რუსული კლუბი" წარმოადგენს მუსიკალურ წარმოდგენას ალექსანდრე პუშკინის ზღაპრების მოტივებზე - **Превращения в Лукоморье** დამდგმელი რეჟისორები: ინგა გარუნაგა და პეტრე ხოტიანოვსკი კომპოზიტორი თენგიზ ჯაიანი.
დას: 13:00; 15:00 სთ.

ტელევიზუციები გინვევენ ცირკში მხიარულ წარმოდგენაზე ღიჯუც-ღისკო. მხოლოდ 19 და 20 ივნისს 15 საათზე

ERNST & YOUNG
Nesquik
სადაც ნესკვიკი

ბილეთები სახავემო წარმოდგენაზე შეიძინეთ ცირკის საღაწოებში.

ფეხბურთი

მოკლად

როგორც ბაზარითა და ევრო-2004

რედნაპს სკოლი

ჰოლივუდი...

რამდენიმე დღე და პორტუგალია ევროპის ფეხბურთის ჩემპიონატის კარს შეადგენს. ბუნებრივია, ჩემპიონატამდე ისმის კითხვები - რომელი მატჩი იქნება ყველაზე მნიშვნელოვანი; რომელი მოახდენს გულშემატკივრებზე წარუშლელ შთაბეჭდილებას და, რაც მთავარია, ვინ გახდება კონტინენტის უმთავრესი ტიტულის მატარებელი. არაა...

ნდობა ნელში განვსვს ან საკმაოდ დიდ დარღვევას დასავსავს. კერძოდ, ოპონენტების თქმით, ჩემპიონატის სამსპინძლოდ საქართველომ მრავალმილიონიანი გასავალი ქვეყნის ეკონომიკას საგალო მდგომარეობაში ჩააგდებს. სხვათა შორის, შვიდი ახალი სტადიონის ასაგებად და სხვა რიგი საქართველოსთვის 596 მილიონი ევრო ყოფილა გადებული. მონინა...

ური თამაშების სამსპინძლოდ და ხარჯული ფული, ბევრი პორტუგალიელი აზრით, ქარსა გატანებულს. ამასვე აცხადებს ლისაბონური კომპანიის Siscog-ის პრეზიდენტი ერნესტ მორგალუ და დასძენს: "მაგრამ, იმავდროულად, ფეხბურთი ჩვენი ეროვნული მისწრაფებაა; ყველა ამასობა ჩვენი ნაკრები. ადრე პორტუგალიელებს ნაკლებად სჯეროდათ საკუთარი შესაძლებლობების. ყოველთვის ზედმეტად მაკაცრად ვაფასებდით საკუთარ ძალებს. ვიმედოვნებ, რომ ევრო-2004 დაგვემარაბა იმის შეცნობაში, რომ შეგვიძლია გავაკეთოთ ის, რაც გვსურს - თუ, რა თქმა უნდა, ამას თავადვე დავიჯერებთ".

ად უნდა გვახსოვდეს, რომ დიდი ხნის განმავლობაში პორტუგალიაში დიქტატურა იყო და ჯერ კიდევ 70-იან წლებში ქვეყანაში რეალურად არსებობდა კომუნისტური პუტჩის საფრთხე... ისე კი, პორტუგალიელები ძალზე სტუმართმოყვარე ხალხია და ჩემპიონატის ჩამოსვლი გულშემატკივრების შეწევით კი, ნელს, ჩემპიონატზე ჩამოსვლი გულშემატკივრების შეწევით, ქვეყანა 260-მილიონიანი მოგებას მიიღებს. ექვს წელიწადში კი ქვეყანა ტურიზმიდან კიდევ 360-მილიონიანი მოგებას ნახავს.

ესეც რედნაპსის მომზადებული ქალბატონი

იტყვი, ვინაა ათწლეულის ყველაზე სექსუალური ქალბატონი უზუნაღ FHM ვერსიით? ვინ და - ლუიზა რედნაპი. ლონდონური "ტიტენემის" ფეხბურთელის ჯენი რედნაპის მეუღლე. აქვე აღვნიშნო, რომ გამოკითხვისას რედნაპის მეუღლემ გაუხსნო ისეთი გულთა მპყრობელებს, როგორც იკ არიან - კალი მონოუგი, დიდმოკურდა პამელა ანდერსონი და ტომ მოდელი კარმენ ელქტრა. ისე, ციტა მოულოდნელიც კია ლუიზა რედნაპისთვის ამგვარი დანიარება. საქმე ისაა, რომ წლის ყველაზე სექსუალურ ქალბატონთა ნუსხაში, რომელიც, ასევე, FHM-ში მიმდინარე წლის მარტში გამოაქვეყნა, რედნაპის მეუღლემ მე-17 ადგილი დაიკავა. საგულისხმოა, რომ ლუიზასთვის ამგვარ კონკურსებში მონაწილეობა, თუ ყურადღების ცენტრში ყოფნა უცხო არაა. 1994 წლიდან მოყოლებული ლუიზა რედნაპი უფროსი მისი მონაწილეობის ყოველწლიური კონსერვის მონაწილეა. ახლა კი, შე-

იძლება ითქვას, ლუიზამ გეგმა გადაჭარბებით შეასრულა - რედნაპის ცოლს ათწლეულის უმთავრესი ჯილდო გადაეცა. ეს მაშინ, როდესაც ბოლო ხანებში ლუიზა რედნაპმა შოუ ბიზნესს მეტ-ნაკლებად ჩამოშორდა და მისი სურათების სამოდერნო უზრუნველყოფის ხილვაც უფრო იშვიათობა გახდა. საქმე ისაა, რომ ავგუსტის რედნაპის ოჯახში მატებას ელოდები.

TV-საორბი

Table with TV program listings including channels like HTB+ФУТБОЛ, NBA TV, and Eurosport, with times and program names.

მოკლად

ოქუპაცია

საფრანგეთის ლია ჩემპიონატზე ჩოგბურთში, ვაჟთა თანრიგში ყველა ნახევარფინალისტი გამოვლინდა. უძლიერეს ოთხეულში ერთობადა ოთხი არგენტინელი ჩოგბურთელი გავიდა - გასტონ გაუდიო, გილიერმო კორია და სომხური წარმოშობის არგენტინელი დავიდ ნალბანდიანი. მეოთხე, არგენტინელთა გარემოცვაში, მეცხრე ნომრად განთავსილი ბრიტანელი ტიმ ჰენმანი აღმოჩნდა.

ნალბანდიანი ნახევარფინალში

რადგან ნახევარფინალურ სტადიაზე მას კორიას სახით გრუნტის ნამდვილი სპეციალისტი ელოდება. ოთხშაბათს კი მეორე ნახევარფინალური წყვილი გამოვლინდა. ჯერი კორტზე არგენტინელი გასტონ გაუდიო და ამბიციური არგენტინელი ლეიტონ ჰიუიტი გავიდნენ. საინტერესოა, რომ არგენტინელმა, რომელიც ტურნირზე განთავსილიც კი არ არის, ადვილად სძლია ერთ დროს პლანეტის საუკეთესო ჩოგბურთელს - 6:3, 6:2, 6:2.

მოხერხებული და ზუსტი დარტყმების ნახაზმა სახტად დატოვა ტურნირის მე-12ე ჩოგანი. არგენტინელმა გამარჯვებას ორ საათზე ნაკლებ დროში მიიღწია და "დიდი სლემის" ტურნირებზე თავის პირველ ნახევარფინალში მიაღწია.

უფრო რთული. "ის ძალიან კარგი იყო, - მეტოქის თამაში კომპლემენტებისას ამბობს ჰიუიტი, - მე თამაშს ტაქტიკის შეცვლა ვცადე, მაგრამ ბურთის კარგად ვერ ვგრძობდი". ამის მიუხედავად, მატჩის შემდეგ ჰიუიტი იმედგაცრუებული არ ჩანდა: "ფიქრობ, მიუხედავად მარცხისა, ჩემი შესაძლებლობების გამოვლენა მაინც შევძელი. მე შემიძლია, სტელა არტუს ტურნირში მონაწილეობა მივიღო. შემდეგ კი ერთი კვირა მექნება იმისთვის, რომ "უიმპედიონის" ტურნირისთვის უკეთ მოემზადო", - ამბობს ლეიტონ ჰიუიტი.

პირველი ორი ნახევარფინალისტის ვინაობა ჯერ კიდევ სამშაბათს გახდა ცნობილი. ბრიტანელმა ტიმ ჰენმანმა მეოთხეფინალში სამ სეტში დაამარცხა კიდევ ერთი არგენტინელი ზუან იგნასიო ჩელა. გილიერმო კორია კი ყოველგვარი დაძაბულობის გარეშე დაძლია ესპანელი კარლოს მოიას ნინალდეგომა. დღეს პირველ ნახევარფინალურ წყვილს სწორედ ჰენმანი და კორია შეადგენენ. აღსანიშნავია, რომ ჰენმანი პირველი ბრიტანელია, რომელმაც უკანასკნელი 40 წლის განმავლობაში, საფრანგეთის ლია ჩემპიონატის ნახევარფინალში გასვლა მოახერხა. ჰენმანის შედეგი უკეთესი აღმოჩნდა, ვიდრე მისი ბაბუსი - ჰენრი ბლინგტონის, რომელმაც 1939 წელს საფრანგეთის ლია ჩემპიონატი მეოთხეფინალში სტადიაში დასაბრუნა. ხოლო იმ მომენტიდან, რაც საფრანგეთის ლია ჩემპიონატზე სათაბაშოდ უცხოელები დაუშვეს, ნახევარფინალში მხოლოდ 5 ბრიტანელი გავიდა და მხოლოდ ერთმა - ფრედი პერმომ, 1935 წელს, მოახერხა ტურნირის მოგება. ტუმცა, ჰენმანისთვის, ვისაც ბალახის კორტებზე თამაში ურჩევნია და უკეთ გამოისიდა, ფრედი პერმის შედეგის განმეორება რთული იქნება,

ოლიმპიზმი

კიმ იუნ იონგი დაავადებულს

კორეულია და დიდი ოდენობით ფულის მითვისებისთვის საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ყოფილი ვიცე-პრეზიდენტი კიმ იუნ იონგი დააკავეს და 2,5 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს.

სოკ-ის ყოფილი ვიცე-პრეზიდენტი კიმ იუნ იონგი 2,5 წლითა დააკავეს

პირველად კიმ იუნ იონგს ბრალდება ამა წლის იანვარში წაუყენეს. მაშინ სამხრეთ კორეის პროკურატურას მის დაკავებაზე ორდერი ჰქონდა გაკეთებული, მაგრამ 73 წლის ჩინოვნიკი საავადმყოფოში აღმოჩნდა, რადგან გულის შეტევა გადაიტანა. 23 იანვარს კი, ეთიკის კომიტეტის რეკომენდაციით, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის აღმასრულებელმა უწყებამ კიმ იუნ იონგს გამოძიების დამთავრებამდე ერთხმად მოუხსნა ფუნქციები და ის სოკ-ის ვიცე-პრეზიდენტის პოსტიდან გაათავისუფლა. კიმ იუნ იონგს ბრალდება სამხრეთ კორეაში კორუფციული ქსელის ხლართვა.

კიმ იუნ იონგი იმამიკი იყო ექვსი-ტანადი, რომ კორეის ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელებს პერიოდში, ქრთამის სახით აღებული 110 ათასი დოლარის საფასურად, 2001 წელს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის წევრად მიიღო ამჟამად ფული, რომელიც კერძო კორპორაციებმა, შემონირულობების სახით, ტყვეკანდოს მსოფლიო ფედერაციას გადაურიცხეს. გამოძიებულთა თქმით, მათ ჰქონდათ მტკიცებულებები იმის თაობაზე, რომ კიმ იუნ იონგმა მითთვისა სპორტის ამ სახეობისთვის განკუთვნილი შემონირულობების ნაწილი, რომელიც მილიონებს უდრიდა.

კიმ იუნ იონგს ბრალდება აღიარა, რომ ქვეყნის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ორი წევრისგან ფული აიღო, მაგრამ კატეგორიულად უარყოფს, რომ ეს ქრთამი იყო. ამის მიუხედავად, ზუსტობისთვის სოკ-ის საოლქო სასამართლომ მოხუცი ჩინოვნიკს, კორეულში მხოლოდისა და დიდი ოდენობით თანხის მითვისების გამო, 2,5 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. ამას გარდა, კიმ იუნ იონგი ვალდებულია, ჯარიმის სახით, 673 ათასი დოლარი გადაიხადოს. პროკურორი 7 წლით თავისუფლების აღკვეთას ითხოვდა.

კისას შარშან, 10 დეკემბერს აღმოაჩინა. კიმ იუნ იონგს ბრალდება ისიც დასდეს, რომ, მისი შვილების დახმარებით, ქვეყნიდან გაიტანეს მილიონ დოლარზე მეტი ღირებულების მყარი ვალუტა. დაკითხვისას ბრალდებულმა აღიარა, რომ ქვეყნის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ორი წევრისგან ფული აიღო, მაგრამ კატეგორიულად უარყოფს, რომ ეს ქრთამი იყო. ამის მიუხედავად, ზუსტობისთვის სოკ-ის საოლქო სასამართლომ მოხუცი ჩინოვნიკს, კორეულში მხოლოდისა და დიდი ოდენობით თანხის მითვისების გამო, 2,5 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. ამას გარდა, კიმ იუნ იონგი ვალდებულია, ჯარიმის სახით, 673 ათასი დოლარი გადაიხადოს. პროკურორი 7 წლით თავისუფლების აღკვეთას ითხოვდა.

HTB+СНОП

Table with HTB+СНОП program listings including times and program names.

თვალსაზრისი

შესაძლოა, მეცნიერების საკითხს საქართველოში მაღა ჰპარი დაეხმას

გიორგი აბაბლიძე

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნაირ-ნაირად განვითარებული ფორმების განვითარების განყოფილება

როდესაც ჩვენში მეცნიერების და დღევანდელ ცხოვრებაში მისი მნიშვნელობის გაზარების საკითხი დგება, ქართულ საზოგადოებას ბუნდოვნება მოიცავს - ძირითადად ისმის კითხვები, ზედამართებული აზრების ფრაგმენტები და არა რაიმე მწყობრი მოსაზრება. გაურკვეველია, თუ რა მდგომარეობაშია მეცნიერება საქართველოში, რა ხარვეზები აქვს და რამდენად აქვს შერჩენილი სრულყოფის პოტენციალი. რეალურად არ არის გააზრებული მეცნიერებისა და მეცნიერული აზროვნების მნიშვნელობა ჩვენი საზოგადოებისა და ქვეყნის ფუნქციონირებისათვის. ხშირად საქმე, იქამდეც კი მიდის, რომ მეცნიერება საქართველოსათვის ფუფუნებად მოიაზრება. ასეთი "მოსაზრება" მეცნიერებაზე მას მეთრეხანის ხარისხიანი, არაპროცესული საკითხია რიგში აყენებს და ამით პრობლემებს უქმნის ქართული საზოგადოების ფუნქციონირებასა და განვითარებას. უფრო მეტიც: თუკი საქართველოში მეცნიერების მეთრეხანის ხარისხიანი დამინახავს ქვეყნის მმარ-

სტადიაში მყოფი აზროვნების კულტურა (მსოფლმხედველობა) შედგება დასავლეთის მენტალური განვითარების რთული გზისა. აქ მიზანშეწონილია ამ გზის მოკლე, სქემატური მიმოხილვა, რომელიც ამჟამად სდის მის ფუნდამენტულობას და თანმიმდევრულობას, მისი გაზარების და, საერთოდ, მეცნიერული აზროვნების ცხოველმყოფლობას. დასავლური მენტალობის ისტორია სათავეს იღებს ძველბერძნულ ცივილიზაციისაგან - ამ ანტიკურმა ცივილიზაციამ მისტიციზმისა და რაციონალიზმის შეხვედრით ჩაუყარა საფუძველი იმ თვისებებს, რომელთაც მეტწილად უზრუნველყოფს დასავლური მენტალობის მუდმივი განვითარება. საერთოდ, დასავლური საზოგადოების ისტორია შეიძლება წარმოდგენილი იქნას როგორც პროცესი მუდმივი მენტალური განვითარებისა. ბუნებრივია, რომ ეს პროცესი მიმდინარეობდა რთული კატალიზების, სხვადასხვა სახის წინააღმდეგობების გაჩენისა და მათი გადაწყვეტის ფონზე, ამასთან, განვითარების ტემპიც არ იყო თანაბარი - განვითარებამ რეალური დინამიკა შეიძინა რელიგიაში, რეფორმაციაში, მეცნიერული რევოლუციისა და განმანათლებლობის შედეგად.

მაშინ, როდესაც ადამიანი, ლმერ-

ვის მთავარია, დასავლური მენტალობის მუდმივი განვითარების პროცესს აგვირგვინებს ის არაწვეულებრივი დრო, რომელიც, შეიძლება ითქვას, დასაბამს იღებს მეოცე საუკუნის მეორე ნახევრიდან: დრო, რომელიც ჩვენი ცხოვრებაში, არაწვეულებრივია იმდენად, რამდენადაც დასავლური აზროვნება განიცდიდა უმნიშვნელოვანეს ეპოქალურ ცვლილებებს - ითვლება, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანს თავის ისტორიაში. ბუნებრივია მნიშვნელოვანია შემდეგი ფაქტორები: მენტალობის ფორმაციათა მონაცვლეობასთან ერთად, დასავლური ცხოვრების ორგანიზაციაში და საზოგადოების ფუნქციონირებაში სულ უფრო მეტად იკვეთება და იზრდება აზროვნების როლი და ეს როლი დომინანტური გახდა (დასავლეთში და არა ჩვენთან) ჩვენს დროში, ახალი მენტალური ფორმაციის პირობებში. ჩვენი მენტალური განვითარება დასავლურ ფენაში მყოფი მუდმივი და ვერ მიუყვება. სამწუხარო ფაქტია, რომ ჩვენი მენტალური განვითარების ალტერნატივების ზემოთ ჩამოთვლილმა, განვლილმა ეტაპებმა; რაც მთავარია და შეიძლება საბედისწეროც, ჩვენს მიღმა, ჩვენგან აბსლუტურად გაუგებრობით აღგებდა დასავლური მსოფლმხედველობის ბოლო რევოლუციური ცვლილებების რომ, კაცობრიობა ნიუტონისული

უპრობლემო მომსახურებისთვის განვითარებისთვის თავი დასაყრდენს - ეს ერთია - გლობალიზაციის ეპოქაში ამოქმედებული "მისიისთვის" დასაპროგრამებლად მეცნიერული აზროვნება, და, საერთოდ, მეცნიერული ცხოვრება, ალბათ, მართლაც ზედმეტია. მაგრამ თუკი ჩვენი საზოგადოების მიზანს გლობალიზაციის ეპოქაში ღირსეული გზის გაკვლევა, ადამიანთა მოდერნიზაციის ფასეული - შემოქმედებითი - არსებობა, და, როგორც მინიმუმი, დასავლეთთან თანაბარყოფილების თანაარსებობა წარმოადგენს, მაშინ მეცნიერებას არ უნდა მიუკუთვნოს მეთრეხანის ხარისხიანი როლი, პირიქით, იგი სახელმწიფოსათვის პრიორიტეტად უნდა იქნას აღქმული. სამწუხაროა, როგორც ბოლო დღეებში გახმაურებულმა, ფინანსთა სამინისტროში შემუშავებულმა პროექტმა - კანონი "საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის შესახებ" საქართველოს კანონი ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ - აწინააღმდეგავდა ხელისუფალთა მიერ მეცნიერება არა ქვეყნისათვის პრიორიტეტად, არამედ ტერიტორიის ალტერნატივად არის აღქმული იგი საჯარო სამართლის სხვა იურიდიული პირთა შორისა ათქვეფილი - დამოუკიდებელი და გაუპროგრამებული - და განუკითხავ განაჩენს ელიტებს.

რატომ დამოკიდებულია, გაუპროგრამებული

არიან იურიდიული სტატუსით - "საჯარო სამართლის იურიდიული პირი", ე.ი., არა სამეცნიერო სისტემის ფუნქციონირებისათვის არის გამოწვეული და მორგებული იურიდიული ფორმა, არამედ პირიქით - გაუგებარ იურიდიულ ფორმაზე არის "მორგებულ-გაერქმული" სრულიად გაუპროგრამებული სამეცნიერო ინსტიტუტები. ისიც გაურკვეველი ჩანს, რამდენადაა შეთანხმებული ეს ცვლილებები განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ხელმძღვანელებთან: განათლების მინისტრი სისტემის გამოსასწორებლად ამ სამინისტროს ზღვა პრობლემები აქვს გადასაჭრელი - ღმერთმა მისცეთ ამ პრობლემების თუნდაც დამაკმაყოფილებლად გადაჭრის ძალა და უნარი. ის, რომ მეცნიერების წარმართვაში არსებული პრობლემების გადაჭრის უნარი და რეკონსტრუქციის საშუალებები არ არსებობს, სრულიად ცხადია და თუკი, მათ თანხრობა აქვთ გამოთქმული აკადემიური ინსტიტუტების საქმიანობის მართვაზე, ეს უკვე მავნებლობა ან უმეტრებაა.

ასევე განვიხილოთ ის უაქცეულია ცივილიზაცია, რომლისთვისაც ხელისუფლება მოქმედებს. პროექტი მომზადდა აკადემიის მიმართულებით მეცნიერთა სრული იგნორირებით, ფაქტობრივად ფარულად, შესაძლებელია, რომ ხელისუფალი მეცნიერებათა აკადემიის თვლიდას კონსერ-

ბი კერავითარ შემთხვევაში ვერ შექმნიან დღევანდელი ცხოვრებისათვის საჭირო აზროვნების კულტურის მქონე საზოგადოებას. ამ კულტურის შექმნის მექანიზმი ქვეყანაში მეცნიერების განვითარება და, ამით, კვლევის ჩვეულების დამოუკიდებლობა არსში წვდომის უნარის მქონე საზოგადოების ფენის შექმნაა - ყოველი შემთხვევაში, დასავლეთში ასეა, და, ალბათ, ჩვენც ორიენტაცია ამაზე უნდა ავიღოთ. აქ ერთხელ კიდევ გამოკვეთილად უნდა ითქვას შემდეგი: მეცნიერების დანიშნულება არ არის მხოლოდ მეცნიერული აღმოჩენების გაკეთება და, ამით ყოფითი პროგრესის სამსახური ან ფულადი მოგება. სამწუხაროდ, ჩვენში ასეთი გამარტივებული წარმოდგენა დომინირებს. მეცნიერების მხოლოდ ეს დანიშნულება რომ ჰქონდეს, მაშინ მისი განვითარება საქართველოსათვის ასე ცხოველმყოფელი არ იქნებოდა. დღევანდელი მრავალხარისხიანი ცხოვრების პირობებში მეცნიერებას ქვეყნისათვის სხვა არანაკლებმნიშვნელოვანი დანიშნულება აქვს - მათში აზროვნების კულტურის შექმნა და განვითარება, მსოფლმხედველობრივი პარამონია. საქართველოსათვის და მსგავსი განვითარებადი ქვეყნებისათვის ეს მეორე დანიშნულება გაკეთებით მნიშვნელოვანია. არიან განვითარებადი ქვეყნები, მაგალითად მექსიკა, რომელ-

მეცნიერება საქართველოსათვის ფუფუნებად მოიაზრება. ასეთი "მოსაზრება" მეცნიერებაზე მას მეთრეხანის ხარისხიანი საკითხია რიგში აყენებს და პრობლემებს უქმნის ქართული საზოგადოების განვითარებას.

ყველა აღიარებს, რომ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მმართველობა - პირველ რიგში აკადემიის პრეზიდენტი - კონსერვატული და არაქმედითია.

ჩვენს სამეცნიერო ცხოვრებაში კვლავაც არის დარჩენილი ფასეული კენჭები. მათზე დაყრდნობით შესაძლებელია სრულფასოვანი მეცნიერების აღდგენა და მეცნიერული აზროვნების კულტურის განვითარება.

მეცნიერების დანიშნულება არ არის მხოლოდ მეცნიერული აღმოჩენების გაკეთება

თველი წრებისათვის - რაც გამოიმდინარეობს მათი ბოლოდროინდელი ინიციატივიდან - ქართულ საზოგადოებას ღირსეული არსებობის პერსპექტივა მოსპობა. სამწუხაროდ, ეს არ არის განუადვილებელი მოსაზრება. მასში გარკვევისათვის გააზრებულ უნდა იქნას ის როლი, რომელსაც ასრულებს მეცნიერება და მეცნიერული აზროვნება დასავლეთის ქვეყნებში - იმ ქვეყნებში, რომლებთანაც თანარსებობისკენ მივლინებითი როგორც ოფიციალურად, ასევე არაოფიციალურად.

აქ ქვეყანებში უნდა გამოიყოს აღიარებული ფაქტი, რომ სწორედ მეცნიერული აზროვნება არის დასავლური საზოგადოების ცხოვრების საფუძველი - ძირითადად სწორედ მეცნიერული, თანმიმდევრული აზროვნების კულტურა და დასავლური საზოგადოების კონსტრუქციული-კრეაციული ფუნქციონირების განმსაზღვრელი. აქ მსოფლიოში არაა მეცნიერული აღმოჩენები, როგორც პროგრესის წინაპირობა, არამედ მეცნიერული აზროვნების კულტურა და მის შედეგად გამოშუშავებული მოქმედების ჩვეულება.

თის რჩეულმა არსებამ - შექმნილმა ლმერისაგან ხატად და მსგავსად თეოსა - შემოქმედის ჩვევები გამოამყვანა და შემოქმედების და შექმნის მუხტით დაიმუხტა (რენესანსი), დასავლური ინტელექტის კრიტიკული მიდრეკილება გააძლიერა და აზროვნება "ამყვენიური" სამყაროს შესამეცნებლად მიმართა (რეფორმაცია), კომუნიკის, გალთის და ნიუტონის ძალისმეცხველი რეალისტური მოდელი შექმნა სამყაროს მოწყობის, გაიზარა ციურ სხეულთა მოძრაობის კანონზომიერებანი და, რაც მთავარია, შექმნა რწმენა იმისა, რომ საერთოდ ბუნებაში მიმდინარე მოვლენები გარკვეულ კანონზომიერებებს ექვემდებარება, რომელთა გააზრებისა და რაოდენობრივად აღწერის უნარი მას - ადამიანს - შესწევს (მეცნიერული რევოლუცია). შემდეგ (განმანათლებლობიდან დაწყებული), გარემოცული სამყაროში მიმდინარე მოვლენათა გააზრება, მათი დეტალური შესწავლა და კაცობრიობის ინტელექტუალური გამოყენება ცივილიზაციის მამოძრავებელ ძალად იქცა. თანდათანობით ყოველივე ეს - დაკვირვება, გააზრება, შესწავლა - დასავლური საზოგადოების დამახასიათებელი თვისებებია, უფრო მეტიც, განმსაზღვრელი თვისებებია რეგულარული და ცხოვრების წესად იქცა. სწორედ ამან განაპირობა დასავლური მენტალობის ძირითადი დამახასიათებელი თვისებები: ცოდნის მოყვარება, სიახლეებისადმი ღრული, კრიტიკული მიდრეკილებანი, თანმიმდევრული და მოწინააღმდეგელობისაკენ ღრული, მოქმედების დაწყებამდე პრობლემის მაქსიმალური გააზრების ჩვევა... სამსაზრისა, მაგრამ ფაქტია, რომ ეს თვისებებები ჩვენი მენტალობისათვის დამახასიათებელი არაა. რაც ჩვენი-

მექანიკური მსოფლმხედველობის სანაცვლოდ იარაღდება ღია რთული სისტემების მსოფლმხედველობით. ღია რთული სისტემების აღმწერი ცოდნა (რომელიც პრინციპულად განსხვავდება მექანიკური სისტემების აღმწერი ცოდნისაგან) შობილი საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისაგან, ამჟამად კაცობრიობის ცნობიერებაში ზოგადდება მსოფლმხედველობად - ყალიბდება ის უმნიშვნელოვანესი იდეები და ქმედითი პრინციპები, რომლებიც საბუნებას იძლევიან, გააზრებულ იქნას არა მარტო ფიზიკური, ქიმიური და ბიოლოგიური სისტემების შინაგანი კანონზომიერებანი, არამედ საზოგადოებისა და ეკონომიკის ფუნქციონირების კანონზომიერებანი. ანუ, მეოცე საუკუნის თანამოციანი წლებიდან დასავლეთში ყალიბდება ღია რთული სისტემების მსოფლმხედველობა იმ ზოგადი იდეებით და პრინციპებით, რომლებიც ადამიანთა და განვითარებას რეგულარულად ურთულეს და მრავალხარისხიან ყოფიერებას. და ამ ფონზე - როდესაც დასავლეთი ასეთი კატეგორიები თარიღებს და "აგურ-აგურ" აგებენ თავისი კრეაციული მოქმედების მენტალურ საფუძველს - ჩვენში მეცნიერება ცხოვრების არააუცილებელ ატრიბუტად, ფუფუნებად ითვლება. ნაცვლად იმისა, რომ თანმიმდევრული და სათუთი მოქმედებებით აღმოფხვრული იქნას ჩვენი მენტალური განვითარების თითო რეგულირება აზროვნების კულტურის საჭირო სიმაღლეზე იქნას აყვანილი, ჩვენი ხელისუფლება დაუფიქრებელი და გაუფიქრელი ცვლილებებს აპირებს, რაც ალბათ მომავლელად აღმოჩნდება ისევეც არამყარი ქართული მეცნიერებისათვის.

თუკი ქართული საზოგადოების მიზანია ნათვითადანისა და გაზარდების

ბული და განუკითხავი განაჩენის მომლოდინე-განვიხილოთ ცალ-ცალკე. ცხადია, და ამას ყველა აღიარებს, რომ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მმართველობა - პირველ რიგში აკადემიის პრეზიდენტი - კონსერვატული და არაქმედითია. ეს მნიშვნელოვნად ამძიმებს ქართული მეცნიერების, როგორც ერთიანი ორგანიზმის, ფუნქციონირებას. მიუხედავად ამისა და ქვეყანაში არსებული საერთო სიროულეობისა, მეცნიერება ინარჩუნებს სიცოცხლისუნარიანობას. ჩვენი ერთი ყოველთვის იყო მნიშვნელოვანი ინტელექტუალური ღირსებების მატარებელი, რაც უჩვეულებად მსოფლიო დონის მეცნიერული დასავლეთის შექმნით მეცნიერების განვითარებას. ცხადია, ამას სჭირდება თანმიმდევრული მოქმედება, მმართველობის რადიკალური გამოსწორება, მეცნიერული ორგანიზმის მთლიანობის შენარჩუნება და არა მისი დაშლა შეზღუდვებით ნაინტელექტუალურად (ასე გააზრებულია მოქმედებები მეცნიერების აღმოსავლეთი ევროპის ისეთ ნარმატივულ ქვეყნებში როგორც არიან, მაგალითად, უნგრეთი და ჩეხეთი). ფინანსთა სამინისტროში ეხლა შემუშავებული პროექტის თანახმად კი აკადემიის ინსტიტუტები თანამართან რაი-ბე კავშირის გარეშე გადადიან განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაქვემდებარებაში. იგივე პროექტის მიხედვით, სამეცნიერო დაწესებულებებს გამოცლილია აქვთ საბუღალწო, ინდივიდუალური და გაპროგრამებული

რეგულარული სისტემა და მისი მმართველობის დანიშნულება არ ჰქონდეს, მაგრამ იმასაც აუცილებლად უნდა აცნობიერებდეს, რომ აკადემიის მმართველობის მიმართ იგივე განწყობა აქვს ამ სისტემაში მომუშავე მრავალ მეცნიერს, რომლებიც, მიუხედავად სირთულეებისა, მაინც ახერხებენ - ხშირად საკმაოდ წარმატებითაც - აკადემიის სისტემის ფარგლებში მოღვაწეობას, რომ ამ მეცნიერებს დაგროვილი აქვთ გარკვეული სიღრმე და გაცილებით მეტი აქვთ ნაყოფიერი პოლიტიკოსები აქტიურად იზიარებდნენ მეცნიერებათა აკადემიის წინააღმდეგობითი რეფორმების სახელმწიფო ატესტაციის პროცედურას. ეს რეფორმები პარლამენტის მიერ შემოღების დასაწყისში იყო მიღებული. ოქტომბერში, მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიოლოგიის ინსტიტუტში მუშაუნაქ-დემოკრატებიან მეცნიერების განვითარება და მცირე დროში რეალური პროგრესის მიაღწია.

შემოსულების გარდა, დამაფიქრებელია შემდეგი გარემოება: ვარდების რევოლუციამდე მომავალი რევოლუციონერი პოლიტიკოსები აქტიურად იზიარებდნენ მეცნიერებათა აკადემიის წინააღმდეგობითი რეფორმების სახელმწიფო ატესტაციის პროცედურას. ეს რეფორმები პარლამენტის მიერ შემოღების დასაწყისში იყო მიღებული. ოქტომბერში, მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიოლოგიის ინსტიტუტში მუშაუნაქ-დემოკრატებიან მეცნიერების განვითარება და მცირე დროში რეალური პროგრესის მიაღწია.

შესაძლებელია, ხელისუფლების ამ აქტივობაში შემდეგ შეცდომასთან გვექონდეს საქმე: რევოლუციის წარმატება გარკვეულწილად განპირობებული იყო კონსერვატულად სამოქმედო განხორციელების მიერ ამ კონსერვატულ ქმედებათა შესრულებით - "კმარას" ტიპის მოქმედებით. შეძლება შექმნა წარმოდგენა, რომ ამ ტიპის ნეოთენები ("ტრენინგები") საქართველოს ცხოვრების ორგანიზებისთვის - ეს ინერჯით შექმნილი ილუზიაა. ტრენინგ-

